"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 230 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Maanantaina, syysk. 30 p. — Mon., Sept. 30 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

Englantilais-venäläinen sopimus

SÄÄNNÖLLISTEN SUHTEIDEN PALAUTTAMISESTA SOVITTU

Ratkaisematta olevista asioista vielä neuvotellaan

NEUVOSTODIPLOMATIAN VOITTO

LONTOO, syysk. 28. — Virallisesti ilmoitetaan, että on päästy sopimukseen Neuvostoliiton ja Englannin välisissä neuvotteluissa, jotka koskivat suhteiden palauttamista molempain maiden välille. Sopimukseen sisältyy lähettiläiden vaihtaminen kummankin maan välillä. Sopimukseen päästiin useiden päivien neuvottelujen jälkeen.

Neuvotteluja ulkoministeri Hendersonin ja Neuvostoliiton Pariisin lähettilään Dovgalevskin välillä vielä ratkaisematta olevista asioista tullaan kuitenkin vielä jatkamaan tiistaina.

Englannin ja Neuvostoliiton suhteet ovat olleet katkaistuina toukokuusta 1927 lähtien, sen jälkeen, kun Englannin hallituksen toimesta tapahtui hyökkäys Neuvostoliiton kauppavaltuuskunnan, Arcosin, päämajaan Lontoossa. Hyökkäyksen yhteydessä pengottiin kauppaviraston kaikki paikat ja anastettiin erinäisiä asiakirjoja muka vahvistamaan punottuja syytöksiä, joiden mukaan Neuvostoliiton taholta harjoitettaisiin urkintaa ja propagandaa Englannissa.

Englannin "työväen" hallitus oli joukkojen painostuksesta pakoitettu ryhtymään neuvotteluihin suhteiden palauttamisesta. Suhteiden uudistamista kannatti myöskin melkoinen liikemiesryhmä, joka joutui kärsimään huomattavaa kaupallista vahinkoa suhteiden katkeamisen johdosta.

Myrsky saapunut jo Floridaan

Tekee toisin paikoin suurta vahinkoa — Lennätinlaitokset epäkunnossa — 20 ihmistä surmautunut Bahamasaarilla

MIAMI, Fla., syysk. 29. — Kuudenkymmenen mailin tuulinopeudella riehuu myrsky täällä ja sääennustukset viittaavat siihen, että myrsky tulee edelleen kiihtymään. Vesi on kohonnut 4 jalan korkeuteen rantakaduille. Paljon puoteja ja kauppoja on suljettu. Ihmiset hakevat turvaa liikerakennusten käytävistä.

Key Westistä ilmoitetaan, että myrskyn voima kiihtyy siellä. Homesteadissa on myrsky raivonnut harvinaisen suurella voimalla. Tuulen voima on täällä noin 85 mailia tunnissa.

Nassausta, Bahamasaarilta, tiedotetaan, että parikymmentä ihmistä on surmautunut myrskyssä. Omaisuusvahingot ovat tavattoman suuret. Havanassa Kubassa pelätään myrskyn saapumista. Harvinaisen ankara aallokko 15:sta jalan korkuisine laineineen pieksää Kuban rantoja.

Toisten tietojen mukaan on tuulen nopeus kiihtynyt 90 mailin tienoille Floridassa. Tuuli on kaatanut rakennuksia sekä repinyt kattoja ja tuhonnut melkein kaikki pienemmät alukset Miamin satamassa. Lukuisia haaksirikkoja on sattunut Floridan rannikolla.

Kuusi lasta palanut kuoliaaksi

DANFORTH, Maine, syysk. 29. — Farmityöläisen Munseyn kuusi lasta ovat palaneet täällä kuoliaaksi, sillä aikaa kun vanhemmat olivat naapurifarmilla työssä perunain nostamisessa. Perheen äiti oli pannut tulen uuniin ennen kun lähti aamulla työhön. Hetken perästä nähtiin liekkien kohoavan puurakennuksesta. Kun ihmiset saapuivat paikalle, eivät he voineet enään pelastaa sisällä olevia lapsia.

ASEISTARIISUMIS- JA KIITOSPÄIVÄ MÄÄRÄTTY

Ottawa, syysk. 28. — Canadan kenraalikuvernööri on antanut julistuksen, jonka mukaan maanantai, marraskuun 11 päivä, on määrätty kiitospäiväksi ja maailmansodan lopettamisen muistopäiväksi. Päivä tulee olemaan yleinen juhlapäivä.

Kauhea räjähdys kaivoksessa

KAHDEKSAN KAIVOSMIESTÄ KUOLLUT, JOISTA KUUSI KAASUUN

POTEAU, Okla., syysk. 28. — Kahdeksan kaivosmiestä kuoli Covingtonin kaivokseen 17 mailia täältä pohjoiseen. Kaivoksessa tapahtoi räjähdys ja sen jälkeen levisi myrkyllisiä kaasuja. Kaksi miestä surmautuivat heti, silpoutuen räjähdyksessä kappaleiksi. Yhden uhrin ruumis viskautui 200 jalan päähän kaivosaukolta. Muut kuusi kuolivat kaasuun.

Siirtolaisohjelma valmistettu ensi vuotta varten

Brittiläistä siirtolaisuutta tullaan edistämään — siirtolaisuutta keskieuropanmaista tullaan rajottamaan

OTTAWA, syysk. 28. — Liittohallituksen siirtolaisministerin ja liikennevälineitä omistavain yhtiöiden edustajat ovat pitäneet neuvottelunsa täällä viime päivinä. Neuvottelujen tuloksena on julkaistu ensivuoden siirtolaisohjelma. Tämän ohjelman mukaan tullaan siirtolaisuutta europanmaista Canadaan vähentämään 25 prosentilla, mutta brittiläistä siirtolaisuutta ei tulla rajoittamaan, vaan tullaan sitä avustamaan edelleen, avustukseen sisältyen englannin hallituksen myöntämä 2 punnan matka-avustus. Myöskin suositaan erikoisesti maanviljelykseen opetettujen brittiläisten Canadaan siirtymistä, mutta Canada ei suoranaisesti ota osaa opetuskustannuksiin vaan on englannin hallituksen huolehdittava siitä.

Keski-Europan maista, jotka luetaan ei-suosittujen kansallisuuksien joukkoon, tullaan yksinäisten maanviljelystyöläisten siirtolaisuutta vähentämään noin 25 prosentilla. Mutta ne keski-europalaiset jotka ovat maanviljelijöinä Canadassa voivat hankkia luvan tuottaa sukulaisiaan työskentelemään maatilalleen. Europan pohjoisosista ja Yhdysvalloista Canadaan siirtymiselle ei rajotuksia ole lisätty.

Neuvotteluihin osallistui C.P.R:n, C.N.R:n ja Hudson Bay yhtiöiden edustajat. Liikennevälineiden omistajain edustajat olisivat olleet halukkaita laajentamaan mahdollisimman paljon siirtolaisuuden edistämistä, koska heillä ei ole mitään vastuuta maahankuljetettujen siirtolaisten kohtalosta.

Siirtolaisuus suunnitelmaan kuuluu myöskin nuorten poikasten kuljettaminen Britanniasta ja heidän asettamisensa täällä maanviljelijäin palvelukseen. Tämänlaatuisen siirtolaisuuden edistämiseen ottaa osaa liittohallitus, Canadan maakuntahallitukset ja Britannian hallitus, yhteisvoimin. Tämän suunnitelman alaisena tuotiin Saskatchewaniin viime vuoden aikana 100 brittiläistä poikasta ja suunnittelee Saskatchewan maakuntahallitus 200 brittiläisen poikasen tuottamista ensivuoden aikana, hankkiakseen halpaa työvoimaa maanviljelijöille.

Suomalainen tehnyt itsemurhan

TORONTO, syysk. 28. — V. Keinänen-niminen suomalainen ampui itsensä Widmer-katu 39 sijaitsevassa asuntotalossa. Harry Sholman joka asui viereisessä huoneessa kuuli laukauksen ja mentyään Keinäsen huoneeseen löysi hän Keinäsen kuolleena, pää kuulan lävistämänä ja automaattinen pistooli hänen jalkojensa lähellä. Keinäseltä löytyi ainoastaan 2 senttiä rahaa ja oli hän jättänyt paperilapun jossa pyydettiin hänen ainoa omaisuutensa mandoliini lähettämään hänen isälleen Suomeen. Keinänen oli 38 vuoden ikäinen ja saapunut Canadaan noin kuukausi takaperin.

Fascistiterrori Italiassa

Rossi tuomittu 30 vuodeksi fascistiseen vankilaan — Oli naisen avulla houkuteltu fascistien kynsiin Sveitsistä

ROMA, syysk. 28. — Tunnettu fascistivastainen johtaja Cesare Rossi tuomittiin erikoistribunaalissa eilen 30 vuodeksi vankeuteen. Häntä syytettiin salaliittoutumisesta fascistivallan kukistamiseksi sekä murhayritysten suunnittelemisesta Mussolinia vastaan. Rossi oli paennut Italiasta Ranskaan, mutta vuosi takaperin palannut takaisin Sveitsin ja Italian rajan yli. Sveitsiläinen lehdistö protesteerasi sitä vastaan, että fascistit olivat houkutelleet Rossin Italiaan, käyttämällä erästä naista "syöttinä". Tällaisen menettelyn katsoi Sveitsi loukkaavan sveitsiläistä suverenisuutta.

Protesteerataan Gastonian lakkolaisten puolesta

TYÖLÄISNAISTEN PIIRI 6:NEN KOKOUS VAATII VANGITTUJEN VAPAUTTAMISTA

FORT WILLIAM, Ont., syysk. 27. — C.T.N.L. kuudennen piirin edustajakokous, joka pidettiin Fort Williamissa syysk. 25 p., päätti lähettää asianomaisille virastoille seuraavan vastalauseen Gastonian lakkolaisten puolesta:

"Sentähden, että niitä Gastonian kutomotyöläisiä, jotka ovat taistelleet parempien palkkojen ja työsuhteiden puolesta sekä säälimätöntä järjestynyttä riistäjäjoukkoa vastaan, vangitaan, ruoskitaan, ammutaan ja ruhjotaan, josta seikasta työläiset ympäri maailman ovat tulleet tietoisiksi, ja

"koska Gastonian lakkotaistelut sekä niiden paljon kärsineet osanottajat herättävät syvän myötätunnon työläisäitien sydämissä sekä vihan kiduttajia ja sortajia kohtaan, ja

"koska tästä oikeusjutusta pyritään muodostamaan uusi Sacco ja Vanzetti oikeusmurha, niin sentähden me Canadan Työläisnaisten liiton vuotuisen konventsionin edustajat, edustaen Thunder Bayn piirin järjestyneitä naisia, kokoontuneena Fort Williamissa syysk. 25 p. 1929, katselemme kauhun tuntein näitä kapitalismin raakuustoimenpiteitä, sekä vaadimme syytettyjen vapauttamista, ja myöskin paheksumme ankarasti niitä menettelytapoja joihin kapitalistiluokka turvautuu, menettelytapoja jotka ovat äärimäisen raakamaisia sekä sopimattomia sellaiselle valtiolle tai kansalle joka julistaa olevansa kansanvaltainen, ja

"lupaamme että niin kauan kuin lämmin sydän sykkiin rinnassamme tulemme tekemään kaiken mahdollisen Gastonian lakkolaisten avustamiseksi heidän taistelussaan, ja

"että tämä ponsi lähetetään North Carolinan valtion kuvernöörille ja julaistaan työväen sanomalehdissä.

Meteli leipurien lakon yhteydessä Montrealissa

Lakkolaiset heittäneet leivänostajain leivät kadulle

MONTREAL, syysk. 28. — Joidenkin juutalaisten leipuriliikkeiden työläiset ovat olleet joitakin aikoja lakossa. Eilen iltana tapahtui pieni mellakka kadulla lakossaolevien työläisten ja leivän ostajain välillä. Lakkolaisia oli kerääntynyt erään leipuriliikkeen edustalle estääkseen ihmiset ostamasta rikkurien valmistamaa leipää. Poliisi sekaantui asiaan ja määräsi lakkolaiset siirtymään pois paikaltaa. Vähän ajan perästä poliisi tapasi lakkolaiset toisen liikkeen edustalla yrittämässä estää ostajia ostamasta leipää lakonalaisesta liikkeestä. Jotkut lakkolaiset kimpaantuivat ostajille ja ryöstivät heiltä leivät heittäen ne kadulle.

Poliisit sekaantuivat kahakkaan mutta heillä oli suuri työ päästä joukon läpi vangitakseen mellakoitsijat. Poliisit lopulta saivat vangittua neljä naista, joista myöhemmällä poliisioikeudessa tuomittiin kaksi 3 dollarin sakkoon ja kahdelle ainoastaan oikeuskulut.

KUNNALLINEN PANTTILAITOS AUTOJEN OMISTAJILLE

Montreal, syysk. 27. — Valtuusmies Leon Trepanier, on keksinyt suunnitelman vähävaraisten autonomistajain avustamiseksi tai nylkemiseksi miltä kannalta hänen kukin autonomistaja haluaa ottaa, mutta suunnitelma kuitenkin edellyttää autojen panttaamista talvenajaksi. Trepanier ehdottaa, että Montrealin kaupunki perustaisi panttilaitoksen johon vähävaraiset autojen omistajat voisivat pantata autonsa talven ajaksi. Hän selostaa Montrealissa olevan suuren joukon vähävaraisia autojen omistajia, jotka täten voisivat lieventää rahallista asemaansa sellaisena aikana kun ei autoja voida suuremmassa määrässä käyttää. Myöskin hän esitti tästä olevan kaupungille huomattavia tuloja, jos tällainen laitos perustettaisiin. Mutta hän jätti mainitsematta millä vähävaraiset työläiset lunastaisivat autonsa keväällä takaisin, kun he talvella työttömänä ollessaan söisivät nuo panttilaitoksesta saamansa rahat. Porvareilla on aina omat kotkotuksensa vähävaraisten avustamisessa, jotka loppukädessä tähtää vähävaraisten nylkemiseen.

Sotaväki pantu liikekannalle Itävallassa

FASCISTIT JA SOSIALISTIT TAASEN MIELENOSOITUKSILLA

Levottomuuksia pelätään

Uusi hallitus fascistien puolella

WIEN, syysk. 28. — Lentoon "Daily Mailin" edustaja ilmoittaa lehdelleen että Itävallan uuden hallituksen kansleri on ryhtynyt erikoisiin varokeinoihin fascisteja vastaan. Kansleri Schrober on määrännyt kaikki sotilaslomat peruutettaviksi sekä että sotaväki pidetään valmiina siirrettäväksi tarpeen vaatiessa niille paikkakunnille, missä esiintyy levottomuutta. Kaikilla sotilaiden majoitusasemilla on määrätty pidettäväksi junia valmiina joukkojen kuljettamista varten.

Fascistit ovat suunnitelleet huomiseksi kokouksia ja levottomuuksia pelätään puhkeavan sen johdosta, että sosialistit aikovat ryhtyä vastamielenosoituksiin.

Fascisteille myönnytyksiä — Muutoksia perustuslakiin

Kansleri Schrober on parlamentille esittänyt ohjelmansa, jonka mukaan uusi hallitus yrittää hankkia ulkomailta suurta lainaa paikatakseen pahasti horjuvan Itävallan rahallista asemaa. Samalla tulee uusi hallitus tekemään tärkeitä myönnytyksiä, joiden kautta fascistinen "Heimwehr"-järjestö laillistutetaan ja perustuslaki uudistetaan siten, että presidentti oikeutetaan nimittämään hallituksen sekä kutsumaan koolle ja hajoittamaan parlamentin ynnä julistamaan tarpeen vaatiessa sotatila.

Fascistien asemaa aijotaan vahvistaa hajoittamalla nykyinen kunnallinen milisi- eli poliisilaitos ja palauttamalla poliisijärjestelmä v. 1925 kannalle, jonka mukaan vain valtion poliisi säilytetään järjestyksen pitoa varten. Lisäksi aikoo hallitus uudistaa vaalimenetelmää.

Shrober lupasi tehdä nykyisen mädän oikeuslaitoksen riippumattomaksi politiikasta.

Uusia huikeita keinotteluita on paljastunut

Saksalaiset huijarit petkuttaneet pankeilta $2,500,000

BERLIN, syysk. 29. — Englantilaisten pikkusijoittajien vielä valittaessa Hatry-koplan miljoonapetkutuksia, on Berlinissä paljastunut toinen suurkeinottelu, jossa yhteydessä saksalaisilta pankeilta on petkutettu suuria summia, jotka yhteensä tekevät n. $2,500,000.

Vaatetehtailijat Max, Leo ja Willy Skalarek on vangittu. Heitä syytetään siitä, että olivat nostaneet pankeista rahaa heille maksettaviksi asetetuilla väärennetyillä maksumääräyksillä, jotka koskivat olemattomia tavaralähetyksiä.

Skalarek veljekset ovat sota-ajan kulasheja, jotka saapuivat sodan alussa Berliniin melkein rahattomina, mutta ryhtyivät keinottelemaan hallituksen sotatarvetilauksilla, kooten suuria omaisuuksia. Sodan jälkeen saivat he Berlinin kaupungilta monopolin kaikkien kaupungin tarvikkeiden hankinnan suhteen.

Wienin "Rote Fahne" takavarikoitu

Uusi kansleri kohdistaa sortotoimenpiteensä kommunistista liikettä vastaan

WIEN, syysk. 28. — Uusi hallitus on paljastanut taantumuksellisuutensa eilen määräämällä Itävallan kommunistipuolueen äänenkannattajan "Rote Fahnen" koko painoksen takavarikoitavaksi. Samalla on vangittu lehden toimittaja Zucher. Häntä vastaan on nostettu syyte valtiopetoksesta.

Kansleri Schober oli ennen hallituksen johtoon astumistaan Wienin poliisikomissionerin virassa ja tunnettu työläissyöjänä. Schober on kehunut, että hän pystyy hallitsemaan tilannetta kaikenlaisten vastustavien ainesten mielenosoituksia vastaan.

Työläiset! Tarkastakaa luetteloita

OIKAISUVAATIMUKSET TEHTÄVÄ LOKAK. 15 PÄIVÄÄN MENNESSÄ

Kaikille niille työläisille, ja pienviljelijöille, jotka ovat Canadan kansalaisia sekä asuneet Ontarion maakunnassa vähintäin yhden vuoden ja Sudburyn vaalipiirissä kolme kuukautta, ollen tämän nojalla vaali-oikeutettuja tulevan lokak. 30 pnä toimitettavissa maakuntavaaleissa, huomautamme, että lähipäivien tärkein tehtävä on valvoa että nimet ovat merkityt vaaliluetteloon.

Kuten on ilmoitettu, on vaaliluettelot laadittu kunnallisten vaaliluettelojen perusteella lisäämällä näihin luetteloihin niiden henkilöiden nimet, jotka vaalilain nojalla ovat vaalioikeutetut maakuntavaalissa, vaikka eivät omaakaan kunnallista äänioikeutta.

Tämän vuoksi saattaa äänioikeus tulla riistetyksi monelta työläiseltä ja farmarilta, jolleivät itse valvo, että nimensä tulee luetteloon merkityksi. Useiden Sudburyn vaalipiirin townshipien kirjurit ovat julkisesti kuuluuttaneet vaaliluettelojen nähtävänä olosta. Watersin townshipin kirjuri A. L. Gagnon, Raysiden townshipin kirjuri J. T. Paqquette ja Frood Minen townshipin kirjuri J. W. Gallagher ovat ilmoittaneet että townshipin äänioikeutettujen luettelot ovat nähtävinä heidän virastoissaan. Samalla tavalla ovat luettelot nähtävissä muiden townshipien kirjurien konttoreissa. Viimeinen päivä, jolloin voidaan tehdä valituksia luetteloita vastaan, on lokakuun 15 päivä.

Työläiset ja farmarit! Huolehtikaa siitä, ettei teiltä riistetä äänioikeutta.

Kirvesmiehet suunnittelevat uutta sopimusta

Tulevat vaatimaan 25 sentin tuntipalkankorotusta ja kaksinkertaista maksua kaikilta laillisilta juhlapäiviltä

TORONTO, syysk. p8. — Amalgamated Carpenters järjestöön kuuluvat kirvesmiehet kokoontuivat eilen iltana Hygia-haalilla. Kokouksessa käsiteltiin ja hyväksyttiin uusi työsopimusluonnos, joka tullaan esittämään työnantajille asetettavaksi voimaan ensi tammikuun 1 päivänä. Työsopimuksessa tullaan vaatimaan 25 sentin tuntipalkankorotusta ja on työnantajain maksettava kaksinkertainen palkka kaikilta laillisilta juhlapäiviltä. Nykyisen sopimuksen mukaan saavat kirvesmiehet kaksinkertaisen maksun 6:lta juhlapäivältä, mutta yleisesti määrättyjä juhlapäiviä on Canadassa 8, joten he joutuvat kaksi juhlapäivää vuodessa työskentelemään tavallisella palkalla. Voimassa olevan sopimuksen mukaan on kirvesmiesten palkka 1 dollari tunnilta ja 44 tunnin työviikko. Uudessa sopimuksessa vaaditaan myöskin 40 tunnin työviikkoa.

Lakko mahdollinen sopimuksen voimaan saattamiseksi

Useat työnantajat ovat ilmottaneet, että he eivät tule hyväksymään erilaisia työsopimuksia kirvesmiesten eri järjestöjen välillä. Kun osa kirvesmiehistä kuuluu United Brotherhood of Carpenters järjestöön, niin jollei mainittu järjestö aseta samanlaisia vaatimuksia, kuin Amalgamated Carpenters järjestö, on mahdollista samanlaisen lakon puhkeaminen kuin 1927, jolloin lakko syntyi erilaisten vaatimusten ajamisesta näiden kahden järjestön välillä. United Brotherhood-järjestöllä ei ole tällä kertaa sopimusta työnantajain kanssa, vaan työskentelevät tähän järjestöön kuuluvat kirvesmiehet Amalgamated järjestön määrittelemien työehtojen alaisena.

Kieltäytyvät kiipeämästä ylempiin kerroksiin omalla ajallaan

Uudessa työsopimuksessa vaaditaan, että kirvesmiesten työajan täytyy alkaa vähintään 8:sta kerroksesta. Tähän asti ovat kirvesmiehet kiivenneet omalla ajallaan huolimatta siitä, kuinka korkea rakennus on ollut. Uudessa sopimuksessa vaaditaan määriteltäväksi, että kirvesmiesten on oltava 8:ssa kerroksessa kello 8 aamulla ja siitä ylöspäin kiipeäminen suoritetaan työajalla.

Juna ajoi työläisryhmään

VIISI SURMAUTUI JA KAKSI LOUKKAUTUI

ST JEAN DE MARIENNE, Ranska, syysk. 28. — Muuan vuoristojuna ajoi täällä eilen ratatyöläisryhmään, surmaten viisi ja vakavasti loukaten kaksi työläistä.

Ranskalaiset veronmaksajat ovat ahtaalla

Saavat pulittaa ensi vuonna $100,000,000 Ranskan imperialistisen laivaston varustamiseen

PARIISI, syysk. 28. — Laivastomenot jatkuvasti lisääntyvät Ranskassa, jonka valtaporvaristo on antautunut mitä hillittömimpään sotilaalliseen varustautumiseen tulevan imperialistisen sodan varalta samaan aikaan, kun se on ollut mukana kaikissa pasifistisissa rauhanneuvotteluissa muiden imperialistivaltain kanssa. Niinpä ensi vuonna tullaan käyttämään yhteensä n. $100,000,000 laivaston ylläpitoon ja uusien murha-alusten rakentamiseen.

Tämä summa kiskotaan suoraan ranskalaisilta veronmaksajilta. Uuteen rakennustoimintaan käytetään n. 54 prosenttia. Hallitus selittää, että v. 1926 hyväksytyn kolmivuotisen rakennussuunnitelman täytäntöönpano on vähän viivästynyt, jonka vuoksi rakennustoimintaan käytetään ensi vuonna enemmä kuin aikaisemmin.

Menojen kokonaissumma on n. $4,000,000 korkeampi ensi vuonna kuin kuluvana vuonna.

Tällaiset numerot enemmän, kuin mitkään korulauseet rauhasta, kansainvälisestä oikeudesta ja aseistariisumisesta, osoittavat, mihin suuntaan ollaan kulkemassa.

Neuvostolentäjät taasen taipaleella

Jättäneet Dutch Harborin lentääkseen Sewardiin — Erittäin vaarallinen matka pohjoiseen Tyynenmeren yli

DUTCH HARBOR, Unalaska, syysk. 28. — Neljä Neuvostoliiton lentäjää jotka ovat lentokoneellaan "Neuvostamaa" matkalla Moskovasta New Yorkiin, lähtivät täältä eilen kello 9.30 ap. Nyt lennettävä taival on Sewardiin, joka on ensimäinen pysähdyspaikka mannermaalla Alaskassa. Matka on 700 mailia pitkä erittäin vaarallinen reitti yli myrskyisen pohjoisen Tyynenmeren. Lentäjät otaksuivat pääsevänsä perille iltapäivällä.

Taistelu lukutaidottomuutta vastaan Neuvostoliitossa

Kasvatustyö kohtaa vielä melkoista vastustusta

MOSKOVA, syysk. 27. — Associated Pressin edustaja on kertonut, että uusi kansanvalistuskomisaari Andreas Pubanov, puhuessaan keskiviikkona eräässä ammattiunion konventsionissa lausui että äskeiset tilastot osoittavat 42 prosenttia väestöstä olevan vielä lukutaidotonta.

Vihamieliset voimat ovat tehneet kaikkensa vastustaakseen Neuvostoliiton kasvatuksellista toimintaa. Niinpä viimeisten yhdeksän kuukauden aikana oli 59 neuvosto-opettajaa ja kulttuurityöntekijää menettänyt henkensä näiden ainesten käden kautta ja 53 vastaan oli tehty hyökkäyksiä.

Kaikesta huolimatta on kommunistinen valistustyö suurenmoisesti edistynyt, huomioonottaen, että ennen vallankumousta oli kansan valtavin osa kokonaan lukutaidotonta. Toistasataa miljoonaa käsittävän kansan opettaminen lukutaitoiseksi on ollut jättiläis tehtävä, kun opettajavoimatkin on ollut alusta lähtien koulutettava uuden järjestelmän vaatimusten mukaiseksi.

Katkaisi päät vangeiltaan

Ibn Saud kostanut kapinallisille

LONTOO, syysk. 27. — "Daily Mailin" saaman tiedon mukaan, on Hedjasin kuningas teloituttanut 200 vankia, jotka hänen joukkonsa olivat saaneet Nejdin ja Koweitin rajalla. Verityö toimeenpantiin kostoksi kapinallisille.

Lakkolaisia yritetty estää kokoontumasta

HAALIT KIELLETTY UNION JOHTAJILTA CHARLOTTESSA

Protestikokous pidetään

Järjestetään kaupungin laidalla olevalle farmille

CHARLOTTE, N. C., syysk. 28. — Kutomotyöläisten unioiden johtajat ovat ilmoittaneet, että virkavallan valnot kutomotyöläisten taisteluita vastaan ovat kohdistuneet nyt työläisten kokousten estämiseksi. Virkavalta on kieltänyt työläisiltä kaupungin haalit kokousten pitoa varten.

Kansainvälisen työväenpuolustusliiton organiseeraaja George Maurer oli jättänyt asianmukaisen anomuksen kaupungin majurille kaupungin auditoriumihaalin saamiseksi suurta protestikokousta varten, joka kokous oli kutsuttu panemaan vastalause Ella Mayn murhaa sekä muuta komppanian hurttaterroria vastaan, sekä puhe ja kokoontumisvapauden puolesta ynnä 16:sta sähkötuolilla uhatun työläisen puolustamiseksi. Kaupungin majuri kielsi huoneen kokoukselta, ja samoin on työläisiltä kielletty kaikki muutkin haalit kaupungissa.

Kaikista esteistä huolimatta tullaan kokoukset pitämään. Niitä varten ovat union puolustusliiton johtajat saaneet erään farmin, joka sijaitsee kaupungin laidalla. Sinne järjestetään ensi viikolla suuri vastalausekokous kutomokapitalistien ja niiden hurttien sekä virkavallan harjoittamaa häikäilemätöntä työläisvainoa vastaan.

Silkkityöläisiä lakossa Torontossa

Tehtaanomistajat haluavat sälyttää ilmotuskustannukset työläisten niskoille — Kehottavat ansion parantamiseksi tekemään pitempiä päiviä

TORONTO, syysk. 28. — Ontario Silk Knit-yhtiön kerintäosastolla työskentelevät 115 tyttöä ovat olleet lakossa sitten viime torstain. Yhtiö on määrännyt tyttöjen palkkaa alennettavaksi 3 senttiä vyyhdiltä. Yhtiön taholta on selvitetty, että uuden laatuisen silkin tunnetuksi tekeminen vaatii tuotantokustannusten alentamista ja että yhtiö tulisi myöhemmin asettamaan entiset ehdot käytäntöön. Tämä tietystikin on mitä häikäilemättömin petosyritys työläisiä vastaan.

Lakkolaisten edustajat ja liikkeenjohtaja olivat eilen neuvotteluissa, mutta ilman tulosta. Liikkeen johtaja Max Rogers ilmotti, että lakkolaisten on hyväksyttävä 7 sentin maksu vyyhdiltä tai jättää työpaikkansa. Lakkolaisten edustajat osottivat, että seitsemän vuotta takaperin maksu oli 18 senttiä vyyhdiltä, jonka jälkeen maksua on jatkuvasti pienennetty ja työpäivän pituutta jatkettu. Liikkeen johtajan selostuksen mukaan tytöt voivat ansaita hyvin työskentelemällä yliaikaa ja sisällyttämällä työaikaan myöskin lauantai-iltapäivän. Tähän voitaisiin lisätä, että tytöt ansaitsisivat vieläkin paremmin työskentelemällä 24 tuntia vuorokaudessa, jos ei ihmisen energian kulutuksella olisi mitään rajoja.

Saa ylistystä isänniltään

Thomas pakinoinut hiiliparoonien kanssa

LONTOO, syysk. 27. — Tusina hiilikapitalisteja on ollut työministeri J. H. Thomasin puheilla keskustelemassa mahdollisuuksista hiilen viennin kehittämiseksi Canadaan. Thomas viittasi tässä suhteessa oleviin suuriin mahdollisuuksiin. Neuvottelussa olivat mukana hiilikaivosten omistajain järjestön puheenjohtaja ja sihteeri.

Thomasin sihteeri on antanut lausunnon, jossa sanotaan, että hiilikapitalistit ilmaisivat tyytyväisyytensä Thomasin toiminnalle Canadassa. Vanha työväenliikkeen petturi ja vanhoillisen rautatieläisten union pomo on tietenkin iloinen saadessaan tunnustusta isänniltään.

Manchester, Englanti, syysk. 28. — Etelä-Afrikan lentovoimat ovat tilanneet 22 Avro-avianilaista kevyttä lentokonetta, jotka tulevat olemaan varustetut uusimallisilla Armstrong-Siddeley, ilmajäähdyttäjällä varustetut moottorit.

VAPAUS Canadan suomalaisten työväestön ainoa äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TOIMITTAJAT:
S. G. NEIL, A. VAARA, B. TENHUNEN, M. POHJANSALO, A. PAIVIO.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjeenvaihtoilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c jokaisesta. — Nimenmuutosilmoitukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asunnonmuutosilmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmoitukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmoitukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaanilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmoituksien ja ilmoitusagenttuurien on vaadittaessa lähetettävä ilmoitusmaksu etukäteen.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Lehteen aiotut ilmoitukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W. Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosoite: Box 69, Sudbury, Ont. Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2387W.

Intian työläisten valveutuminen

Intian tärkeimmässä teollisuus- ja kauppakaupungissa Bombayssa on vallinnut laaja kutomotyöläisten lakko. Lakkoliike on laajentunut myöskin toisiin tekstiilikeskuksiin. Nämä lakot kuvaavat mitä selvimmin niitä räikeitä ristiriitoja, jotka ovat olemassa Englannin imperialismin ja Intian välillä, niitä ristiriitoja, jotka ovat olemassa kutomateollisuuden kasvun ja rajotettujen sisäisten markkinoiden välillä. V. 1913 Intia kulutti 4,210 miljoonaa yardia kangastuotteita, mutta v. 1928—29 vain 3,656 miljoonaa yardia. Intian köyhtynyt maaseutu ostaa yhä vähemmän ja vähemmän. Jatkuvasti supistuvista sisäisistä markkinoista käyvät kiivasta kamppailua, Englannin, Japanin ja Intian kapitalistit. Englannin osuus Intian ulkomaakaupassa on pienentynyt 59 prosentista (v. 1927—28) 52 prosenttiin v. 1928—29).

Mutta taistelu on käynnissä muuallakin kuin vain kutomoteollisuudessa. Chamshadpurissa on jatkunut jo yli kolme kuukautta 3,000 metallityöläisten lakkotaistelu.

Mutta Intian vallankumouksellisen kriisin syvyyden paljasti selvimmin vasta Kalkuttan hampputeollisuuden työläisten lakko. Yksityisiä lakkoja puhkesi Intian hampputeollisuudessa jo viime vuonna. Mutta Kalkuttan jättiläistaistelu alkoi vasta tämän vuoden heinäkuun lopulla, jolloin työnantajat pidensivät työaikaa ja samanaikaisesti vähensivät työpalkkoja. Aikaisemmin työläiset työskentelivät viikossa 54 tuntia, mutta heinäkuun 1 päivästä lähtien tuli työviikko 60 tuntiseksi. Samaan aikaan suurenivat työläisten työnormit niin, että työläiset tienasivat pidennetystä työajasta huolimatta vähemmän kuin ennen.

Reformistinen kansallinen ammattiliitto yritti jo heti lakon alussa saada sitä murretuksi. Liiton johtajat yrittivät kaikin keinoin saada työläisiä palaamaan tehtaisiin. Hampputeollisuustyöläisten vasemmistolainen ammattiliitto käsitti silloin ainoastaan 3,000 työläistä ja kaikki sen johtajat olivat vangitut. Ainoastaan muutamat liiton johtavista jäsenistä kävivät agitatsionia lakon puolesta. Lakko muodostui silti niin laajaksi, että se viimein käsitti jo yli 200 tuh. työläistä. Seurasivat vangitsemiset ja provokatsioni. Koronkiskurit ilmestyivät tehtaiden porteille ja vaativat työläisiltä lainojen maksua. Työläiset ajoivat heidät hiiteen. Viranomaiset vastasivat tähän ampumalla joukottain työläisiä. Kalkutta julistettiin piiritystilaan. Hampputeollisuuden tuotantolaitosten osakkeiden hinta aleni pörsseissä ja hampputeollisuuden tuotteiden hinnat kohosivat korkealle.

Jos Bombayssa taloudellinen tilanne oli työläisille epäedullinen, niin Kalkuttassa se oli edullinen. Mutta siitä huolimatta uskoi MacDonaldin hallitus, että murhien, vangitsemisien ja reformistien avulla sen onnistuu murtaa työläisten rintama. Silloin, kun kysymys on Englannin kapitalistien ja Intian tilanherrojen voitoista, ei Englannin "työväenhallitus" tunne mitään säälia. Mutta terrorin, piiritystilaan ja työläisten murhiin antoivat Intian työläiset hyvän vastauksen. Eri puolilla Intiaa puhkesi solidaarisuuslakkoja. Yli 10,000 naftateollisuuden työläistä julisti sodilarisuuslakon, samoin useilla rautateillä palvelevat työläiset.

Työnantajat alkoivat perääntyä. Meillä ei ole vielä sopimuksen kaikista yksityiskohdista tietoa, mutta käytettävissä olevat tiedot puhuvat siitä, että tehtailijat olivat pakoitettuja suurentamaan palkkoja työpäivän pidennystä vastaavaksi. Saatuaan täten lakon likvidoituksi, alottivat tehtailijat lakossaolleiden työläisten vainon. Mutta tämä sai aikaan uusia lakkoja hampputeollisuudessa.

Bombay ja Kalkutta muodostuivat vakavien lakkotaisteluiden kentiksi. Samanaikaisesti alkoi maaseudulla vallankumouksellisten talonpoikaisjärjestöjen vaino ja joukkovangitsemiset. Vainot muodostuivat niin räikeiksi, että kansallisen kongressinkin oli protesteerattava niitä vastaan.

Nyt Intian työläisten sankarillinen taistelu herättää jo talonpoikaistoa. Ja kun Bombayn ja Kalkuttan työläisten ääni pääsee Intian laajojen talonpoikaisjoukkojen kuuluville, alkaa Englannin imperialismin historiassa uusi osa. MacDonaldin hallituksen ei onnistu pysähdyttää tätä prosessia enempää reformististen manööverien avulla kuin raa'alla terrorillaan vallankumouksellisia työläisiä vastaan.

Laivarakennusyhtiöt ja varustelupropaganda

Minään yllätyksenä ei paljastu se propaganda, mitä Yhdysvaltain eräät huomattavimmat avoimen työpajan laivarakennusyhtiöt ovat harjoittaneet sotalaivaston laajentamiseksi. Asiaa tutkivan senaatin alakomitean edessä on todistettu, mitenkä kolme uniovastaista laivarakennuttajayhtiötä, nimittäin Brown-Boveri, Bethlehem ja Newport News, ovat maksaneet $150,000 n.s. lobbistelle ajaakseen kongressissa lävitse Jones-White laivaston laajennuslain. Samoin ne ovat lähettäneet Genevan laivastojen rajoittelu määrittelevään konferenssiin v. 1927 "asiantuntijana" W. B. Shearerin maksaen hänelle $25,000. Shearer toimi Genevessä varustelupropagandistina lähettäen "saavutuksistaan" sähkösanomatiedot isännilleen, mainituille laivarakennusyhtiöille.

Mitenkä paljon laivarakennusyhtiöt ovat uhranneet laivastovarustelupropagandaan, on tuntematon asia. Mutta edelläoleva antaa pienen vihjaisun siitä, mistä päin on tuullut laivastovarusteluinnostusta lietsotaassa ja sen pohjalla hyväksyttäessä lakeja kongressissa. Kaiken kaikkiaan niksi väritetyn patrioottisen propagandan takana piilee raharuhtinaiden yksityisedut. Proletariaatin on syytä aina tarkistaa asioiden perusteita, joiden puolesta se innostuu, ettei joudu innostumaan miljonäärien etukysymysten puolesta.

Kiinan militaristien rintaman hajoaminen

Kiinan työläisten ja talonpoikain suuri pettäjä Tshankaishek on jatkuvasti vakuuttellut Kiinan yhtenäisyydellä. Sitä hän on vakuuttellut erittäinkin sen jälkeen, kun Neuvostoliiton anastettiin Itä-Kiinan rautatie. Mutta noissa vakuutteluissa ei ole mitään perää. Ristiriidat Kiinan militaristien keskuudessa ovat niin suuret, että niitä mitenkään ulkomaisten imperialistien lahjuksilla voida pettää. Todisteena siitä on se, että nyt ilmoitetaan kokonaisen armeijadivisionan, jonka johtajana on kenraali Chiang Fakwei, kääntyneen Nankingia vastaan. Jos ennestäänkin on Kiinassa ollut armeijoita, jotka eivät ole hyväksyneet Nankingin komentoa, ja kun nyt tämä armeijat ovat yhtymässä taistellakseen Tshankaishekia vastaan, niin näyttääpä Nankingin hallituksen kehuma yhtenäisyys kokolailla uhatulta.

Sen lisäksi on otettava huomioon, että Kiinan kommunistipuolue mobilisoi työläisiä ja talonpoikia taisteluun Nankingia, Mukdenia ja Cantonia vastaan häätääkseen niistä Kiinan työläisiä ja talonpoikia pettävän hallituksen tukikohdat ja rakentaakseen Kiinaan työläisten ja talonpoikain neuvostotasavallan, jolla ei tulisi olemaan mitään ristiriitoja Neuvostoliiton, maailman ensimäisen työläisten ja talonpoikain tasavallan kanssa. Tämä militaristien rintaman murtuminen merkitsee sitä, että proletaarinen vallankumous saa paremman aseman kehittää voimiaan. Minkään Thankaishekin liittolaisena toimineen kenraalin nousuun sinään ei voida suuresti luottaa proletaarisen vallankumouksen edistäjänä, mutta ottamalla huomioon militaristien rintaman rikkoutumisen, voidaan toivoa ja luottaa Kiinassa jälleen proletaarisen vallankumouksen pääsevän liikkeelle. Se on Kiinan työläisten ja talonpoikain pelastus, imperialismin loppu siellä ja vakavin rauhan tae.

Neuvostoliiton ulkopolitiikka ja kansainväliset suhteet

Tov. Rykovin selostus neuvostojen viidennelle edustajakokoukselle

(Jatkoa edelliseen numeroon)

Tämän IV Edustajakokouksen antaman pääohjeen toteuttamiseen onkin työmme kansainvälisen politiikan alalla tähdännyt. Samaan aikaan, kun Eenglannin kenservatiivien hallitus valmisteli diplomaattisten suhteiden katkaisemista ja suoritti räikeän murron Lontoossa toimivan kauppaedustajistomme huoneustoon, samaan aikaan, kun Englannin politiikan johtajat järjestelivät neuvostovastaista finanssi- ja taloudellista saartoa — esitti Neuvostoliiton edustajisto Geneven kansainvälisessä konferenssissa ohjelman jossa selitetään mahdolliseksi "kahden kansantalousjärjestelmän — kapitalistisen ja sosialistisen järjestelmän — rauhallinen, rinnakkainen olemassaolo". Tätä kahden kansantalousjärjestelmän "rauhallisen rinnakkaisen olemassaolon" ohjelmaa on Neuvostohallitus — yhtenä Neuvostoliiton sosialistisen rakennustyön välttämättömänä edellytyksenä — horjumatta käytännössä toteuttanut Neuvostojen IV ja V edustajakokousten väliaikana.

Rauhan puolesta käymämme taistelun politiikka on kuluneena aikana erikoisella selvyydellä havainnollistunut valtuuskuntamme toiminnassa aseistariisuuntimista valmistelevan komissionin istunnossa, suhteessamme n.s. Kelloggin sopimukseen ja n.k. Moskovan pöytäkirjan yhteydessä, jonka viimemainitun allekirjoittivat SNTL:n kanssa rajatusten sijaitsevat valtiot meidän aloitteestamme.

Kuten tunnettua, on Kansain Liitto harrastanut aseistariisuuntumiskysymystä jo 8 v. ajan. Kansain Liiton V täysistunnossa jakoi meidän valtuuskuntamme kaikille istuntoon osallistuneille ainehiston jossa osoitettiin, että tänä aikana ovat Kansain Liiton eri elimet pitäneet 121 istuntoa aseistusten rajoittamiskysymyksen johdosta ja niissä on hyväksytty kaikkiaan 11 päätöslauselmaa. Kansain Liiton eri elimien työt aseistariisuutumiskysymyksestä käsittävät painettuina kaikkiaan 14,000 sivua (naurua). Kun luin siitä, että sotavarustelut kaikissa maissa kasvavat, niin ajattelin: eiköhän vain tämä lienekin lannoitusaineena sille maaperälle jossa tykit, konekiväärit ja myrkkykaasut kasvavat? Tällaiseen komissioniin joutuivat edustajamme taistelemaan rauhan puolesta. Luulen, että hyvin harvat läsnäolevista kadehtivat heidän työtään tuollaisessa seurassa (naurua). Tähän asti ei ole vielä yhtäkään sotilasta, ei yhtäkään tykkiä, ei yhtäkään risteilijää eikä ainoatakaan patruunaa onnistuttu supistamaan, mutta onhan 14,000 sivua kirjoitettu täyteen ja hukattu suurella työntouhulla mahtava määrä paperia (naurua).

Neuvostoliittoa pyydettiin osallistumaan valmistelevan komissionin työhön ja v. 1925. Vastasimme silloin ettemme kieltäydy minkäänlaisesta aseistariisuutumiskysymyksen käsittelystä ja että olemme valmiit osallistumaan tuon komissionin työhön. Mutta tämän me voimme tehdä vain siinä tapauksessa, että komissioni kokoontuu sellaisessa paikassa, minne me voimme matkustaa. Osoitimme, ettemme voi osallistua Sveitsissä kokoontuvan komissionin työhön, koska siellä aivan poikkeuksellisissa olosuhteissa murhattiin Italiassa toimiva lähettiläämme tov. Vorovskij, joka oli saapunut Sveitsiin maan hallituksen pyynnöstä osallistumaan Lausannes'in konferenssiin. Emme halunneet lähettää uusia Lokakuun vallankumouksen poikia surman suuhun. Tov. Vorovskin murhan johdosta Sveitsin kanssa syntyneen konfliktin selvittäminen pitkittyi, mutta syy tähän ei ollut meidän. Selkkaus tuli selvitettyä v. 1927 huhtikuun mennessä, ja tämä seikka antoikin Neuvostoliitolle mahdollisuuden osallistua v. 1927 marras-joulukuusta lähtien niin kansainvälisen talouskonferenssin kuin myös aseistariisuuntumista valmistevan komissioninkin työhön.

Komissionin IV täysistunnossa v. 1927 lopulla esitti tov. Litvinov SNTL:n hallituksen nimessä ehdotuksen yleisestä ja täydellisestä aseistariisuutumisesta, jonka mukaan:

"sopimukseen liittyvät valtiot tunnustavat juhlallisesti, että ainoa reaalinen, rauhan säilymistä edistävä keino on yleinen ja täydellinen kaikkien aseellisten voimien hävittäminen, ja yhtyvät valtiot tähän keskinäiseen sopimuskirjaan, nimittäen tätä varten omat valtuutettunsa, jotka tarpeellisessa ja asianmukaisessa muodossa vahvistettujen valtuuksiensa vaihdon jälkeen päättävät seuraavaa: tämän sopimuskirjan voimaanastumispäivästä lähtien tullaan ryhtymään täydelliseen aseistariisuuntumiseen, joka pitää olla loppuunsuoritettu neljän vuoden sisällä siinä järjestyksessä, jonka tarkoituksena on aseellisten yhteentörmäysten mahdollisuuden pienentäminen jo ensimäisen vuoden aikana".

Tällainen oli ehdotuksemme. Jo sen esittämisaikana moitittiin meitä siitä, että teemme ehdotuksen, joka ei ole vakavaluontoinen ja joka porvarillisten hallitusten hyväksyttäväksi on ylivoimainen. Vastasimme, että jos haluaa tehdä sellaisen ehdotuksen, jonka porvarilliset hallitukset mielellään hyväksyisivät, niin tehköön ehdotuksen ei aseistariisuuntumisesta, vaan aseistusten lisäämisestä, sillä sellainen ehdotus vastaisi todellisuutta. — mutta tehtävämmehän onkin taistella kaikkea tuollaisia vastaan.

Neuvostohallitus oli täysin tietoinen siitä, että tähän mitä radikaalisimpaan aseistariisuuntumiskysymyksen käytännössä toteuttamisen muotoon eivät imperialistiset valtiot suostu.

(Jatk.)

Ft. Williamin uutisia

Vierailulle. — Kuten toisessa paikassa ilmoituksessa näkyy, vierailee Ft. W:n näyttämö lauantaina lokak. 5 päivä klo 9 ip. Branchin haalilla esittäen perillä mitä monipuolisemman ohjelmaillan. Lausuntoa esittää Lyydia Tuomi, laulua juuri Williamiin saapunut Aino Turunen, hupaisen savolaisen kaskun "Akat pyykkirannassa" Väinö Kääriäinen, laulua Impi Maine, viulusoolo Mauri Koski, duettoja Aino Turunen ja Väinö Kääriäinen. Sitten vielä mainio 1-näytöksinen murhenäytelmä "Aiti", joka on alallaan parhaita ja täällä Williamin näyttämöllä esitettynä sai kaikkien suopean arvostelun. Lopuksi on varattu tanssillekin aikaa. Ohjelma on koitettu saada mitä vaihtelevammaksi ja siksi vetoammekin Branchin ympäristön yleisöön ja toivomme haalin täyttyvän viimeistä sijaa myöten. Luultavasti tämä vierailu on kin viimeinen tänä syksynä.

Sitten voimme jo ennakkotietoina mainita Ft. W:n näyttämön harjoituksen alla olevasta ensi-illasta. On nimittäin harjoiteltavana parastaan "Erämaan ritarit", jonka ensi-ilta on samalla uden johtajan Wäinö Kääriäisen tuliaisnäytäntö lokakuun 12 päivä. On syytä pitää tämä tilaisuus yleisön visusti mielessään. Ruotsalaisen laulunäytelmän "Närkkeläiset" lauluja harjoitellaan myös parhaillaan.

Ft. W:n näyttämön uutisia kirjoittaessa oli tullut sellainen virhe, että oli mainittu laulunäytelmä uutuus "Neiti Pöntisen avioliitto" piti olla: laulunäytelmä "Närkkeläiset" ja huvinäytelmä uutuus "Neiti Pöntisen avioliitto", jonka tässä nyt oikaisemme. — nen.

Eri paikkakunnilta

Red Deer, Alta.

Me maanviljelijät olemme kiintyneet kasvatustyöhön, ainakin puheesta päättäen, sillä olen merkinnyt että missä hyvänsä pari kolme farmaria sattuu yhteen, niin puhelu kulkee ikäänkiun vanhaa latuaan peltoihin, kuinka vilja kasvaa, ja että on niin ja niin paljon taas uutta maata varattu pelloksi, että kun sen nyt hyvin muokkaa ja sitten kylvää puhtaat siemenet, niin on ihme jos ei tule hyvä sato. — Samaten on laita lasten ja varhaisnuorison kasvatuksessa. Jos siihen kiinnitettäisiin puoletkaan sitä huomiota mitä farmarit kiinnittää peltoon, niin uskonpa, että sato todellakin olisi hyvä. Jos me vanhemmat joskuskaan keskustelisimme lastemme ja nuorison kasvatuksesta yhtä vapaasti kuin farmauksesta, niin siinä myös kehittäisimme itseämme oikeaksi kasvattajaksi. Kuinka usein kuuleekaan farmarin sanovan, että minun pellossani ei kasva enää juuri muuta kuin villiä kauraa ja Canadan tisseliä, tai jotain muuta vaarallista roskaa, enkä ymmärrä miten ne voisi hävittää — etkö sinä naapuri voisi tietää jotain keinoa jonka voisit neuvoa minulle? — — Vaan ei koskaan kuule heidän sanovan, että minun poikani on niin paha väkijuomain uhri, että esiintyy hyvin usein päihtyneenä, ja että ei minun tyttäreni ja poikani yhtään välitä työläisten yhteispyrinnöistä, etkö sinä voisi neuvoa miten voitaisiin kitkeä nuo rikkaruohot pois nuorisosta, ja missä on vika että nuorisomme kehittyy tällaiseksi välipitämättömäksi, alkoholin turmelemiksi raukoiksi. — Ei. Tällaisella puheella tulisi loukattua se meidän oma minämme. Itsekasvatuksen avulla on meidän kehitettävä itseämme, että voimme olla kunnollisia lasten ja nuorison kasvattajia. Meidän täytyy muistaa, että nuorison kasvatus täytyy alkaa jo kehdosta. Jo tuutulauluissamme täytyy meidän tuoda ilmi tämän järjestelmän mädännäisyys ja yhteistoiminnan tärkeys. Meidän vanhempain, erittäin äitien, tulee tehdä nuorisolle ymmärretyksi jo lapsena väkijuomain turmiollisuus, selittää heille kuinka suuri vaara piilee väkijuomissa heidän henkiselle ja ruumiilliselle terveydelleen, kuinka vankilat, sairaalat ja mielisairaalat ovat täynnä niitä uhria mitä väkijuomat ovat aikaan saaneet ja meidän myös tulee näyttää lapsille ja varhaisnuorisolle mikä luokka hyötyy väkijuomista. — On keksitty ja yhä keksitään koneita, jotka puhdistavat rikkaruohojen siemenet viljasta, ja me olemme hyvin innostuneet seuraamaan noitten koneitten kehitystä, sillä ne edistää ja hyödyttää maanviljelystä, vaan ei ole keksitty mitään mikä puhdistaisi nuorisomme alkoholipaheesta vaikka siitä olisi hyötyä koko työtätekevälle luokalle. Eikä mitään sellaista keinoa koskaan keksitäkkään muussa muodossa kuin meidän omassa kasvatuksessamme. Sillä sellaisten keinojen keksiminen tuottaisi vahinkoa kapitalistiluokalle. Meidän tulee tehdä tämä myös nuorisolle tunnetuksi.

Usein kuulee farmareiden sanovan toisilleen, että kuule naapuri, siinä sinun pellossasi, siinä meidän rajalla on sitä ja sitä roskaa, enkä ollenkaan tykkäisi että se meidän uusi pelto siinä vieressä saisi roskan siementä; etkö sinä voisi mitenkään ehkäistä rikkaruohojen leviämistä. Ja naapuri kohteliaasti lupaa tehdä parhaansa, pyytäen vielä toisen neuvoa. Vaan meneppä hänelle sanomaan, että hyvä toveri, sinä joka olet jo vanhemmalla puolen ikääsi ja vielä järjestön jäsen, koeta hillitä itseäsi, eihän kelpaa puolueen jäsenelle esiintyä päihtyneenä, olet huono esimerkki kasvavalle nuorisolle. Etkö mitenkään voisi heittää pois alkoholijuomien nauttimista. Tästäkös naapuri vihastuu, vaikka tämä hänen paheensa on paljon vaarallisempi nuorisollemme kuin koko paikkakunnan rikkaruohot pelloilla.

Sitkeää itsekasvatusta tarvitaan vanhemman väestön keskudessa. Me naiset voimme olla suurena apuna elämän toverillemme tässä itsekasvatustyössä, samalla kuin kehitämme myös omaa itseämme. Vanhempain henkilöitten tulisi kehittää itsensä niin vapaiksi, että vaikka olisivatkin itse jo niin alkoholimyrkyn saastuttamat että eivät voikan siitä enää itse vapautua, niin selittäisivät kuitenkin nuorisolle missä ikänä tilaisuus myöten antaa, ettei nuorten pitäisi ottaa esimerkkiä heistä, vaan katsoa kuinka kurjia raukkoja he ovat, että älkää hyvät nuorukaiset milloinkaan kostuttako puhtaita huulianne tuolla kirotulla myrkyllä. Vaan hyvin harvasta löydämme niin vapaita juoppoja. Enin osa eivät salli että heidän paheestaan hiiskahdetaan ja, ovat valmiit tarjoamaan ryypyn sattui kohdalle kuinka nuori poikanen hyvänsä ollenkaan ajattelematta kuinka suuren rikoksen hän tekee. Kaikkia näitä vanhempain ihmisten heikkouksia olisi tuotava ilmi nuorille ja lapsille. Esimerkin avulla annettava heidän ymmärtää kuinka rumaa ja alhaista on tuollainen elämä ja myös terveydelle vaarallista.

Siis vielä kerran, että kasvatustyö on alettava kehdosta samoin heidän huomionsa on kiinnitettävä jo pienestä kaikkiin työväen pyrinnöihin. jos toivotaan saada heistä kunnon jäseniä luokkaliikkeeseen. Ja tätä opetusta ei saa laiminlyödä tyttärilmmekään nähden, sillä sama sorto ja viettelys väijyy myös heitä ja he ovat yhtä tärkeitä jäseniä luokkaliikkeessä kuin poikammekin. Kuitenkin hyvin usein nähdään, että naiset ovat leväperäisempiä ottamaan osaa puoluetoimintaan kuin miehet. Missä on vika? Ehkäpä taas kasvatuksessa, siinä, että on lyöty laimin se niin tärkeä itsekasvatus tässäkin suhteessa.

Meidän vanhempain on myöskin tehtävä voimakasta vasta-agitatsionia jokaisessa kodissa sitä isänmaallista humpuukia vastaan jota lastemme päihin päntätään kouluissa.

15 vuotta on kulunut kun viimeinen maailman sota alkoi. Tässä ajassa ovat kasvanneet miehiksi: nyt uhkaa uusi sota, entistä hirveämpänä. Meidän nuorukaisiksi varttuneitten poikaimme veri on muutettava kiiltäväksi kullaksi kapitalistien kassaholveihin — —. Paljon, paljon on tekemätöntä työtä edessämme. Enempi olisi pidettävä protestikokouksia, ja kaikenlaista sotavastaista agitatsionia olisi levitettävä erittäinkin nuorison ja lasten keskuudessa.

Äidit, vetoan teihin, ottakaa sydämen asiaksi kasvatustyö. Kylväkäämme puhtaat siemenet uuteen, hyvin muokattuun peltoon, niin varmasti saamme hyvän sadon. — Valittu.

Metsätyöläisten asioita

PÖYTÄKIRJA

tehty Newaygo Co. kämpällä no 35, A. C. Ry. mile 266, syysk. 22 p. 1929.

1. Kokouksen avasi Urho Kataja, joka myöskin valittiin puheenjohtajaksi. Pöytäkirjan laati allekirjoittanut.
2. Päätettiin vaatia isännistöltä yhden dollarin ylennys koordille katkaisusta; siis $5.00 8-jalkaisista puista koortilta.
3. Päätettiin että ruoka on parannettava ja vanhojen ruokailuvälineiden tilalle on laitettava uudet, koska vanhat ovat epäterveelliset.
4. Isännistölle annettiin aikaa vastauksen antamiseen 3 päivää. Siis ensi keskiviikkoon asti.
5. Millä tavalla aletaan näitä päätöksiä ajamaan lävitse, päätettiin jättää siksi kunnes saadaan työnjohtajan vastaus.
6. Päätettiin valita 3-henkinen komitea viemään vaatimukset työnjohtajalle.
7. Komiteaan valittiin Nestor Koski, Jussi Marttila ja R. McKenzie.
8. Päätettiin joukolla seisoa näiden kolmen miehen takana jos heihin kohdistetaan vainoa isännistön taholta.
9. Pöytäkirja päätettiin julaista Industrialistissa ja Vapaudessa.
10. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Peter Kauppi ja Armas Ylinen.

Vakuudeksi A. Marttila.

Tarkastettu:
Peter Kauppi. Armas Ylinen

PÖYTÄKIRJA

tehty kämppäkokouksessa Newaygo Co. kämpällä no 36, mile 26 A. C. Ry. syysk. 22 p. 1929.

1. Kokouksen avasi Urho Kataja ja valittiin hän myöskin kokouksen puheenjohtajaksi. Pöytäkirjuriksi valittiin allekirjoittanut.
2. Luettiin kämppä 35:llä tehty pöytäkirja ja päätettiin yhtyä siellä tehtyihin vaatimuksiin, sillä lisäyksellä että komppania vaaditaan korjaamaan tie, jota kuljetaan metsään.
3. Valittiin 3-miehinen komitea, joka esittää vaatimukset isännistölle. Valituksi tulivat Emil Kotila, Matti Penttinen ja A. Kuikkala.
4. Päätettiin julkaista pöytäkirja sanomalehdissä edellisen pöytäkirjan yhteydessä.
5. Valittiin pöytäkirjan tarkostajiksi Eino Toivonen ja E. Latu.

Kokouksen puolesta Otto Kauppinen

Tarkastaneet
E. Latu E. Toivonen.

Ylläolevan johdosta

Useiden tovereiden kehoituksesta ja itse myöskin halukkaana näkemään minkälaiseen tulokseen päästään olin kämpällä maanantaiaamuun asti, jolloin vaatimukset työnjohtajalle esitettiin. Kämppä no 35 "paasi" sanoi 3 päivän ajan olevan liian lyhyen voidakseen hankkia vastausta Port Arthurista, jossa ylemmät komppanian virkailijoista asuvat. Lupasi vastauksen lauantain tai tiistain seutuvilla, paitsi mitä kuuluu ruokailupuolelle, sen sanoi korjaavansa niin pian kuin se on mahdollista. Sanoi siihen itsellään olevan valtuudet.

Kämppä 36:lla ei miehet olleet yhtä varmoja esiintymisessään, jo sunnuntaina pidetyn kokouksen aikana 4—5 suomalaista olivat niin pelkureita ja orjamaisia, että puikkivat pajaan kokouksen ajaksi. Sieltä käytiin, muka kielitaidon perusteella pyytelemässä komiteaankin Kotilaa, joka siihen viimein suostuikin, huomauttaen kuitenkin että tulee ainoastaan tulkiksi. Mutta kun piti mennä työnjohtajan puheille, niin hän siitä jyrkästi kieltäytyi ja niinollen oli Kotilan tilalle valittava toinen mies. Valituksi tuli toveri E. Junkala. Työnjohtajan vastaus oli sen mukainen kuin miehet sen olivat ansainneetkin (tarkoitan näitten kätyrimäisten miesten esiintymistä, toiset olivat rehellisiä luokkataistelijoita) röyhkeä, muun muassa kieltäytyi hän korjaamasta metsään vievää tietä. Tällainen raukkamainen esiintyminen, jota nämä muutamat suomalaiset tässäkin tapauksessa osoittivat, heikontaa työläisten taistelukykyä ja on äärimmäisen ruma teko työläistovereita kohtaan.

Luokkatoveruudella — Urho Kataja.

Vapauden lukijat

tekevät ostoksensa ainoastaan niistä liikkeistä mitkä Vapaudessa ilmottaa ja kehottavat naapureitaankin tekemään samoin. Siten menetellen tuemme omaa liikettämme sekä autamme sitä palvelemaan ilmottajia rahansa edestä.

Yhteistyöllä olemme liikkeemme rakentaneet ja vain sen avulla me voimme sitä edelleenkin kehittää. Siitä syystä älkäämme hyljätä Vapauden ilmottajia.

"Viestin" perustamisrahaston avustukset

Avustuksia kommunistisen kuukausilehtemme "Viestin" perustamisrahastoon saapuu jatkuvasti päivittäin, joskaan ei niin nopeassa tahdissa kuin pitäisi.

Ennen tilettyjen lisäksi on Suomalainen Toimisto saanut vastaanottaa lahjotuksia seuraavilta yhdistyksiltä:

Greene, R. I.	$10.00
Spencer, N. Y.	10.00
Fitzwilliam, N. H.	5.00
Quincy, Mass	10.00
Pine River, Minn	10.00
Rudyard, Mich	4.00
Pittsburgh, Cal	10.00
Worcester, Mass	10.00
Winlock, Wash	10.00
N. Y. Aluetoimikunta	10.00
N. Y. Työväen Yhdistys	25.00
Commonwealth, Wis	5.00
Inwood, L. I. N. Y.	10.00
Ludlow, Vermont	5.00
Astoria, Ore	10.00
Ennen julkaistu tilitys	67.50
Yhteensä	$211.50

Pienet yhdistykset edellä

Tähänastiset lahjoitukset ovat tulleet suurimmaksi osaksi pienimmistä, köyhimmistä yhdistyksistä, joka osoittaa niiden uhrautuvaisuutta ja valmiutta tukemaan kommunistista aikakauslehteämme. Tosin ovat monet suuremmat yhdistyksetkin jo rientäneet lähettämään lahjoituksensa.

Jokaisen yhdistyksen suoritettava osansa

Se seikka, että pienet yhdistykset ovat etupäässä tehneet lahjoituksia "Viestin" perustamisrahastoon, olkoon kehoituksena kaikille yhdistyksille suorittaa osuutensa, jolloin on kertyvä riittävä summa "Viestin" perustamiskustannuksiin ja takaamaan sen mahdollisen ensi vuoden tappion.

Monet yhdistykset ovat ilmoittaneet luvanneensa lahjoituksen, mutta eivät ole vielä tilittäneet Suom. Toimistolle. Kehoitamme näiden yhdistyksien rahastonhoitajia kiirehtimään tiliytyksen kanssa.

KP:n Suom. Toimisto ja "Viesti".

Kuten on ilmoitettu, on Viestin kustantaminen annettu Eteenpäin-liikkeelle, ja on puolueen Suom. Toimisto antanut Eteenpäille takeet mahdollisten tappioiden korvaamiseen Eteenpäille. Voi olla mahdollista, että jos hiukankin ponnistelemme Viestin levittämiseksi, ei tappioita tule paljon olemaan. Mutta suomalainen toimisto tarvitsee varoja kommunistisen järjestämis- ja valistustyön suorittamiseen. Ja epäilemättä yhdistyksemme haluavat auttaa puolueen voimistuttamista ja lujittamista suomalaisen työväen keskuudessa. Joten lahjottamalla avustusta Viestin perustamisrahastoon, yhdistykset voivat samalla auttaa kommunistista valistustyötä.

Ja tämän vuoksi on tärkeää, että jokainen yhdistys täyttää velvollisuutensa. Uhraus yhdistystä kohti on mitättömän pieni, mutta kun kaikki yhdistykset antavat roponsa, karttuu siitä melkoinen summa.

Tilitykset julaistaan

lahjotuksista sitä mukaan kuin niitä saapuu. Yhdistyksien jäseniä ja virkailijoita kehoitetaan seuraaman tilityksiä ja tarkistamaan onko heidän yhdistyksensä tilityksessä mainittu ja onko summe oikein merkitty, ja ellei niin huomauttamaan siitä KP:n Suomalaiselle Toimistolle.

Money-orderit ja rahalähetykset tehtävä osotteella: H. Puro, 43 East 125th Street, New York City.

Yhdysv. KP:n Suom. Toimisto

Onko salakuljetus kieltolain tulos

Äskettäin jätettiin Suomen eduskunnalle useita esityksiä kieltolain muuttamisesta. Niitä perusteltiin sillä, että nykyinen laki olisi epäonnistunut ja aiheuttaa lisääntyvää alkoholipitoisten aineiden käyttöä sekä on synnyttänyt erikoisen rikollisten joukon — salakuljettajat. Näiden esitysten ja niiden perusteluiden johdosta kirjoittaa Pohjan Voima:

Yhdessä eduskunnalle jätetyssä esityksessä esitetään että kieltolakia sikäli muutettaisiin, että se sallisi kotitarpeiksi käyttämällä valmistaa hedelmistä ja marjoista alkoholipitoisia juomia sekä kuljettaa ja pitää niitä varastossa. Siis ehdotettu muutos edellyttää alkoholipitoisten aineiden kotona valmistamista — siis eräin rajoituksin vanhaa kotipolttoaikakautta.

Tuntuu suorastaan koomilliselta, että tällaistakin lainmuutosehdotusta perustellaan sillä, että muutos olisi tarpeen syystä, että kieltolaki muka lisää alkoholipitoisten aineiden käyttöä, ja että k.o. muutosehdotuksen tarkoitus olisi sitä vähentää. Tässä tapauksessa on kuitenkin asia niin, että muutoksen kautta tulisi olemaan vain seurauksena entistä helpompi ja suojattu juovutusjuomien hankkiminen, joka seikka ei suinkaan tulisi vaikuttamaan väkijuomien käyttöä vähentävästi, vaan päinvastoin.

Toinen ehdotus taas edellyttää lain muuttamista niin, että viinakaupat jälleen avattaisiin, mutta "raittiuden edistämiseksi" asetettaisiin alkoholipitoiset juomat korkean veron alaisiksi.

Kiertävän asiamiehen toimi

Henkilö, jolla on kykyä ja tarmoa, saa paikan Vapauden kiertävänä asiamiehenä Pohj.-Ontarion piirissä, tullen hänen haltuunsa koko se alue joka on ennemmin ollut D. Heliniin toimintapiirinä.

Toimeen innostuneita pyydetään lähettämään hakemuksensa Vapauden johtokunnalle lokak. 17 päivään mennessä. Ilmoittakaa hakemuksenne yhteydessä minkälaisilla aloilla teillä on ennestään kokemusta sekä mihin työväenjärjestöön kuulutte. Palkkaehdot ovat samat kuin kaikilla toisilla Vapauden kiertävillä asiamiehillä. Hakemukset on lähetettävä osotteella:

Box 69 ***VAPAUS*** ***Sudbury, Ont.***

Konttorihenkilö halutaan

Vapauden konttoriin halutaan suomen ja englannin kieltä taitava mieshenkilö, jolla on kykyä ottaa ilmotuksia paikallisista liikkeistä, sekä osan ajastaan käyttää kirjojen pakkaamiseen kirjakaupassa.

Ainoastaan erittäin tarmokas henkilö voi tässä tehtävässä onnistua ja siksi asettaa johtokunta kolmen kuukauden koeajan, jonka sisällä henkilön on osotettava kykeneväisyytensä. Hitaitten, laiskojen ja muuten saamattomien on parempi olla tätä paikkaa hakematta.

Lähettäkää hakemuksenne yhteydessä palkkavaatimuksenne ja mahdolliset todistuksenne sekä tieto siitä mihin työväenjärjestöön kuulutte.

Hakemukset on oltava sisällä ennen lokakuun 17 p. ja toimeen on saavuttava heti kutsun saatua.

Lähettäkää hakemuksenne osotteella:

VAPAUS,

Box 69, Sudbury, Ont.

alaiseksi. Siis asiallisesti tämäkin esitys edellyttää helpompaa alkoholipitoisten aineiden saantia. Mitä raittiuden edistämiseen tulee, niin tällä esityksellä ei siinä ole vähäisintäkään merkitystä, sillä vaikkapa vero olisikin korkea, niin parhaimmassa tapauksessa, se tietäisi vain sitä, että köyhimmät eivät voisi käydä niin usein viinakaupassa kuin mitä he mahdollisesti kävisivät silloin kun vero olisi alhainen tai ei sitä olisi lainkaan. Mutta se, että alkoholipitoisten aineiden käyttö tämän esityksen mukaisen järjestelmän kautta vähenisi, on pelkkää kuvittelua.

Mitä tulee sitten siihen, että salakuljetus olisi kieltolain tulos, niin tässä suhteessahan ovat kieltolain vastustajat pyrkineet levittämään suureen yleisöön sellaista käsitystä että väkijuomien salakuljetus olisi kieltolain tulos, ilmiö, joka tunnetaan yksinomaan kieltolakimaissa. Tämän väitteen paikkansapitämättömyys on osotettu lukemattomia kertoja esittämällä vakuuttavia todistuksia m.m. virallisista tilastoista salakuljetuksesta naapurimaahamme Ruotsiin, Norjaan, Tanskaan, Itämerenmaihin, Enlantiin j.n.e. Tästä huolimatta on tuo vanha väite salakuljetuksesta yksinomaan kieltolakimaiden vitsauksena uudelleen ja uudelleen esitetty julkisuudessa. M.m. eräs pääkaupunkilainen lehti äskeisen Pohjanlahdella sattuneen salakuljettajain ja tullivartioiden välisen kahakan "kieltolain tuloksiksi".

Tosiasia on se, että salakuljetusta harjoitetaan häikäilemättömästi myöskin sellaisiin maihin, joissa valtiovalta on ottanut alkoholikaupan monopoliikseen tai sitten pyrkinyt sen käyttöä rajoittamaan. Esimerkiksi Virossa on viinan ja muiden väkijuomien vähittäiskauppa valtion hallussa ja kannetaan korkea vero. Kun tämä järjestelmä on otettu käytäntöön, niin kansainvälinen viinakapitalismi on suunnannut salakuljetuksen myöskin Viroon, niin ihmeelliseltä kuin se mahtaneekin täkäläisissä oloissa elävistä tuntua. Virolaiset sanomalehdet kertovat yhtenään sprin salakuljettajain ja viranomaisten välisistä kahakoista. Esimerkiksi "Vaba Maa"-lehti kertoo kesäkuun 16 päivänä erään salakuljetusjutun yhteydessä seuraavaa:

"— — Vartijan ehkä onnistuu useita heistä haavoittaa. Pahemmin on pelättävissä että haavoitettu tulee ilmi. Siten annetaan haavoittuneen ennen kuolla, kuin ilmiannetaan tovereita. Loksalla, Wiinistulla Pärispealla ja muissa paikoissa sattuu nykyään joka yö jotain. Usein joutuvat pirtunvetäjät rajavartion kynsiin mutta vielä useammin sattuu, että kaikki menee hyvin. — Salapirtun kuljetuksen aikana keväällä, tuli viinanmyynti valtion kaupoissa Loksalla, Võsulla j.n.e. melkein olemattomaksi. Ennen ostettiin Loksalla usein 10—15 pulloa kerralla, mutta nyt ei ilmesty ensä ketään rannalta viinaa ostamaan. Ja mikä mentäisiinkään, kun joka yö voi saada viinaa vapaasta kaupasta."

Ja seuraavanlainen uutinen, jonka suuri yleisö luulisi kuuluvan yksinomaan Suomelle ja Amerikalle, ei ole myöskään harvinainen Viron sanomalehdistössä. "Vaba Maa" 26. 6. 29 kertoo:

"Naisella pirtua housuissa. Erikoiset astiat ja erikoiset housut. 22. 6. tapasivat Turboneenen piirin rajavartiat Tallinna-Wiinistu välillä kulkevassa autobussissa Wiinistun kylän asukkaan Amette Seppmannin, jonka ruumiinmuoto tuntui rajavartiasta epäilyttävältä. Tutkittaessa selvisi, että Seppmann kantoi vartalossaan viisi litraa pirtua. Astiat olivat erikoiset, ruumiinmuotoon sopivat ja kaikki viisi olivat kätketyt housuihin, jotka oli valmistettu erityisesti sitä varten. Naiset ovat kyllä kainoja, mutta housujen intiimisyys ei ole takeena siitä, etteivät ne sisältäisi pirtua — rajavartiolla on hyvä vainu."

Ylläolevat esimerkit jo riittänevät osoittamaan, että salakuljetus on tunnettu ilmiö Suomen rajojen ulkopuolellakin. Se tunkeutuu kaikkialle, missä valtiovalta yrittää vähänkin hillitä alkoholismin leviämistä. Se on tunnettu puolikiellon alueilla, säännöstelymaissa, niissä, joissa korkeilla veroilla ehkäistään alkoholin levikkiä j.n.e. Ainoastaan sellaiset maat, joissa väkijuomaoloissa ollaan niin alkeellisella kannalla, että m.m. kotipoltto on sallittu, väkijuomien salakuljetus on joko aivan tuntematonta tai varsin vähäistä, siitä syystä, ettei se tuota viinakapitalismille tarpeellista voittoa.

Edellisestä jo selviääkin, että eduskunnalle jätetyt kieltolainmuutokset eivät tulisi toteutettuina lopettamaan salakuljetusta. On olemassa vain kaksi keinoa sen lopettamiseksi. Ensinnäkin se, että väkijuomat saatetaan vapaaseen kauppaan ilman veroa ja säännöstelyä, jolloin salakuljetus ei kannata. Toinen keino on se, että kieltolaki säilytetään ja tehdään tehokkaaksi. Siitä, että se laajenee selityksiinkin maihin, joissa se vielä ei ole sekä saatetaan salakuljetuksen valvonta todella ehkäiseväksi tehostamalla sitä nykyisestään. Kumpi näistä on valittava? Nekään, jotka selittävät salakuljetuksen kieltolain seuraukseksi, eivät uskalla suositella ensiksimainittua keinoa. Siis on valittava jälkimäinen.

Auringon salaisuusko yhä ratkaisematta

Auringon säteilemä lämpö on lopullinen lähde kaikelle maan päällä esiintyvälle voimalle. Siitä, mistä aurinko saa tämän ehtymättömän voiman, on monta teoriaa, joista yksikään ei pysty probleemia ratkaisemaan.

Kun tiedämme paljonko maa saa lämpöä auringosta, voimme laskea sen lämmön määrän, joka auringosta säteilee avaruuteen. Viimeaikaisimmat tarkat tutkimukset osoittavat, että pystysuoraan lankeava auringonlämpö jokaisen neliösenttimetrin alalle joka minuutti antaa kahden grammakalorian lämmön, mikä riittää kohottamaan grammansuuruisen vesimäärän lämpöä 2 Celsius-astetta. Maan vuosittain auringosta saama lämpömäärä riittäisi päivän ja yön vaihtetusta huolimatta sulattamaan 33 metrin vahvuisen jääpeitteen koko maakamaralta. Ja kuitenkin tämä on vain murto-osa siitä lämpömäärästä, joka mittaamattomaan avaruuteen säteilee.

Valtamerten suolapitoisuudesta lasketaan, että auringon on täytynyt säteillä lämpöään vähintäin 100 milj. vuotta. Mutta maa on paljon vanhempi. Sillä niin lyhyessä ajassa ei olisi voinut kehittyä sellaista kasvi- ja eläinmaailmaa kuin maapallolla on. Radioaktiivisia aineita sisältävien mineraalien kokoonpano antaa oikeimman kuvan maaemon iästä ja siten on päästy yhdestä kahteen miljardiin vuoteen. Vähintäin sen ajan ja todennäköisesti vielä paljon kauemmin on aurinko antanut maalle lämpöään.

Jos aurinko, jonka lämpö on arvioitu 5,000—6,000 asteeksi, ei alituiseen täydentäisi lämpöään, jäähtyisi se vähitellen. Kun tiedetään auringon poissäteilemä lämpömäärä, voidaan myöskin laskea montako astetta se vuosittain jäähtyy. Edellyttämällä auringon sisältävän samoja aineita kuin maankin, jäähtyisi se vuodessa 4—6 astetta. Siis noin parissa vuosituhannessa sammuisi aurinko. Yksinkertainen palamisprosessi siis ei voi olla auringonlämmön lähteenä.

Erään teorian mukaan aurinko saa uutta lämpöä siihen ikuisesti putoilevista suunnattoman lukuisista meteooreista, joiden putoaminen muuttuu lämpöenergiaksi. Mutta tällöin pitäisi aurinkoon joka vuosisata pudota maapallon paino meteooreja. Kun kuitenkin vain osa auringon läheisyydessä olevista meteoreista voisi pudota juuri siihen, täytyisi avaruuden olla niin sakeana meteooreista, että maapallolla tuhoutuisi kaikki elämä niiden aiheuttamasta kuumuudesta. Mutta kuitenkin ovat meteorien putoamiset maassa harvinaisia.

Helmholtzin teorian mukaan jäähtyvä aurinko kutistuu ja siten tiivistyessään saa uutta lämpöä. Nyt tulee kysymykseen, kuinka suuri saisi olla auringon kutistuminen, jotta se säilyisi ikuisena lämmönantajana. Kaasun lakien ja energian saannin lakien mukaan tultaisiin siihen tulokseen, että aurigonpallo pienenisi vuosittain 100 metrillä. Jos nyt laskisimme auringon kutistumisen nebuloosa-asteeltaan saakka, niin sen kokonaisiäksi saisimme noin 12—24 miljoonaa vuotta. Kuten alussa on nähty, olisi se liian lyhyt auringon iäksi, eikä siis Helmholtzin teoria kestä arvostelua.

Kun jo n. 30 vuotta on tunnettu eräiden aineiden radioaktiivisen purkautumisen kautta vapautuvat suunnattomat voimamäärät, on siitä koetettu löytää selitys myöskin auringon lämmöntäydennykseen. Voidaan laskea kuinka paljon radiumia auringon pitäisi sisältää, jotta se sen purkautumisen kautta saisi riittävästi uutta energiaa. Kussakin kilossa aurinkomassaa ei voi olla milligrammaa enempää radiumia. Mutta radiumikaan ei voi olla auringonlämmön lähde, sillä kaikki radioaktiiviset elementit "vähenevät" määräajassa puolella. Radiumiin nähden tämä tapahtuu 1750 vuodessa, joten sen ajan kuluessa olisi siitä jälellä ainoastaan neljännes j.n.e. Mikään muukaan radioaktiivinen aine ei voi olla auringon energialähteenä.

Viimeksi on oltu taipuvaisia nojautumaan atomien purkautumisteoriaan ja etsimään siitä auringon lämmöntäydennyksen selitystä. Nykyaikainen fysiikka näet selittää aineen energiakokoumaksi. Kun joku aine hajoitetaan, vapautuu hirvittäviä energiamääriä. Mutta kun tässäkin suhteessa ollaan vielä hämärässä, joudutaan pakostakin siihen johtopäätökseen, ettei voida selittää auringonlämmön ja kaiken maapallolla olevan elämän lähdettä.

SUOMESTA

PENNASEN SIIRTOKUNNASTA BRASILIASTA PALAAVAT VALITTAVAT JA VAROTTAVAT

Työväen Lehti kertoo:

Noin viikko sitten palasi Suomeen Brasiliasta 10-henkinen seurue. Osalta seurueen jäsenistä olemme saaneet julkaistavaksemme seuraavan selostuksen varoitukseksi Suomen työläisille, etteivät antaisi narrata itseään samanlaisiin seikkailuihin, mihin he itse sekä monet muuta ovat joutuneet.

Terveisiä Fazenda Penedo-nimisestä siirtokunnasta

Suomessa vallitsevan työttömyystilanteen johdattamina jouduimme viime keväänä erään värväysliikkeen uhriksi ja sitä tietä sitten Brasiliaan Fazenda Penedo-nimiseen suomalaiseen siirtokuntaan. Siirtokunta reklamoitiin meille erittäin kaunissanaisesti sekä loihdittiin esiin se ihanuus, joka sinne lähtijää on perillä odottamassa. Siitä ihanuudesta ei kuitenkaan ole tietoakaan, minkä todistaa se, että sinne matkustaneista lähes 100 suomalaisesta palasi meitä nyt yhdellä kertaa 10 takaisin ja lähtiessämme saimme tietää, että 20 on sanoutunut siirtokunnasta irti matkustaakseen joko takaisin Suomeen tai jonnekin muuanne. Sitäpaitsi on sieltä useita jo aikaisemmin lähtenyt yksitellen mikä minnekin. Poislähtöön ei kuitenkaan ole suurimpana syynä perillä koettu pettymys, vaan pääsyynä on se, että

suomalaiselle muodostuu siirtokunnassa eläminen mahdottomaksi

Ensinnäkin ruoka on sellaista (vain huonoa ja yksitoikkoista kasviruokaa) että siitä melkein kaikki sairastuvat Siirtokunnassa ei sallita esim. lihan syöntiä ollenkaan, vaikka sitä olisi saatavanakin. Ei saa myöskään juoda kahvia. Ja tupakoiminenkin on kielletty. Tämä kaikki johtuu siitä, että siirtokunta on perustettu lahkolaisuskonnolliselle pohjalle. Niinpä siellä sitten elämä muutenkin on kuin luostarissa jokapäiväisine aamu- ja iltarukouksineen. Minkäänlaista "maailmallisuutta", ei edes nuorten leikkimistä sallita.

Palkkaa siirtokunnasta maksetaan korkeintaan 48 mk. Suomen rahassa päivältä sekä lisäksi tuo kaikki sairaaksi tekevä ruoka ja kasarmimainen asunto.

Värväysehtoihin kuului m.m., että perillä olisi saanut lunastaa itselleen maapalstan. Sitä varten piti kuitenkin jo Suomesta lähtiessään sijoittaa määrätty summa ja loppu olisi maksettava perillä. Kestäisi kuitenkin vuosia ennenkuin tuosta "omasta" maasta mitään hyötyisi. Sitäpaitsi matka lähimpään kaupunkiin, jonne maansa tuotteet saisi kaupaksi, on pitkä eikä sinne kaupalle meno taitaisi lyödä leiville.

Matkasta johtuneet seuraukset

Sanomattakin on selvää, että tällaisesta matkasta ei ollut seurauksena ainoastaan pettymys, vaan myöskin taloudellinen häviö. Vuosien aikana raskaalla työllä hankittu omaisuus, joka lähtiessä muutettiin rahaksi, on nyt mennyttä. Takaisin tultua ei ole muuta kuin hätäisesti vaatteet päällä. Useilla sitäpaitsi vielä velkaakin. Esimerkkinä voidaan mainita, että eräskin lainasi Suomesta lähtiessään 7,000 markkaa hyvässä uskossa, että saa pian lainansa lähettää takaisin ja nyt sama henkilö sai lainata vielä lisää päästäkseen takaisin Suomeen.

Suurin osa värvätyistä muuten on kaikenkaltaisia seikkoilijoita, sellaisia joiden jalkojen alla Suomessa on maa jollain tavoin alkanut polttamaan. Ja tällaiset eivät tietenkään ensi tilassa palaa takaisin Suomeen, vaan menevät jonnekin muuanne sikäli mikäli onnistuvat johonkin lähtemään. Joukossa on kuitenkin osa yksinkertaisia ihmisiä, jotka ovat lähteneet onneaan etsimään. On myöskin joitakin järjestyneitä työläisiä, jotka ovat luulleet selviytyvänsä, vaikka ovat olleetkin tietoisia siitä, että

siirtokunta on lahkolaissaarnaajien perustama ja johtama,

ollen sen huomatuimmat johtajat pastori Pennanen ja herra Uusikallio, joista edellinen toimii värvääjänä Suomessa ja jälkimäinen siirtolan johtajana.

Millä tavoin värvääjä Pennanen vastaa toiminnastaan, sen osoittaa se että vaikka hänelle oli sähkötetty meidän paluusta ja pyydetty saapumaan laivarantaan vastaan, niin hän pysyi poissa. Tämä taas synnytti katkeruutta niissäkin, jotka olivat sitä mieltä, ettei matkalla kärsityistä pettymyksistä y.m. saisi Suomen sanomalehdille antaa mitään tietoja.

Kaiken edellä esittämämme perusteella pyydämme esittää Suomen työläisille vakavan varoituksemme, etteivät antaisi minkäänlaisten värväysten lumota itseään lähtemään Fazenda Penedoon.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland.
Room 918

1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)
AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L., Copper Cliff, Ont. Charles E. Magnusson 54 Dock St. Saint John, N. B., G. W. Törnroos, 551 Howe Street, Vancouver, B. C.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.40

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.
Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

AARO KIVINEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

JOHN WIRTA,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

COLUMBIA

Uusia Suomalaisia Levyjä

10 tuuman levyjä 75c.

Kuuno Sevander, Tenori

3121F Tanssit Tarvaisen Torpassa
Kiikalan Polkka

Hannes Saari, Tenori

3122F "Armahani"
Muisto

Leo Kauppi, Baritoni

3123F Elämään Kyllästymisestä
Mikko ja Miina

Nullo Romani, Violin

12095 Midnight Valssi
Neapolitan Nights, Vals

Akseli Vuorisola, Koomikko

3117F Sorjosen Ryyppyreisu
Hoo Hii o Hei

Kuuno Sevander, Tenori

3118F Kuutamossa Venäjän
Erien Rannalla

Tämä on ensimäinen canadalainen levy, jonka on laulanut canadalainen laulaja, aikaisemmin asunut Sudburyssa. — Levy on erikoisen hyvä, joten jokaisen tulisi hankkia se.

Leo Kauppi, Koomikko

3114F Kesälaitumella
Herra Adamson

New Yorkin Laulumiehet

3119 Karjalainen Marssi
Kullan Ylistys

Jennie Anderson, Soprano

3120 Etsiessä
Helkä Hiekka

Hiski Salomaa, Koomikko
- 3111 Häät Remulassa / Dahlmannin Paartit
- 3081F Savonpiian Amerikkaan Tulo / Emännät Piknekissä
- 3073F Vanhanpiian Polkka / Laulu Taiteilijoista
- 3045F Askon Kolmirivinen / Tiskarin Polkka

Leo Kauppi, Koomikko
- 3106F Pikku Liisa / Yhteinen Susannamme
- 3101F Ma Odotan Sua / Mun Eukkoni On Maalla
- 3083F Aika Poika / Laivan Kannella
- 3079F Talkoo Polkka / Honolulu
- 3069F Sjöman Anderson 1 / Sjöman Anderson 2
- 3067F Oi Tyttö Tule / Meren Aallot Valssi
- 3060F Renkjussi Palajaa Sodasta / Herra Petteri
- 3058F Kulkijaksi Luotu / Juhannustanssit Paksulassa
- 3052F Salkolan Syntymäkemut / Kallaves
- 3049F Laulu On Iloni ja Työni / Heitä Huolet Pois
- 3040F Kuulilaiset Kottilassa / Helmi ja Kalle
- 3032F Maailman Matti / Rivakka Polkka

Hannes Saari
- 3115F Kesävirkistystä / Armas Vanhaksi Jo Käyn
- 3109F Priki Efrosiina, I osa / Priki Efrosiina, II osa
- 3082F Juomarin Laulu / Lontoon Jenny
- 3088F Laivan Kannella / Uskoton ja Petollinen Julia
- 3086F Punavangin Laulu / Volgan Lotjamiesten Laulu
- 3080F Proletaarit Nouskaa / Korven Raatajille
- 3078F Vanha Madrid / Lähtö
- 3076F Viivin Jenkka / Pois Sormet
- 3072F Sinikellot / Musta Ratsu
- 3065F Kehtolaulu / Meripojan Tervehdys
- 3064F Sonja / Raatajan Serenaadi
- 3062F Saukkosen Avioero / Oi Mistä Saataisiin
- 3059F Valko Tuomet / Ei Kyytimies Kiirettä
- 3036F Meripojan Heilat / Chrysantemum
- 3034F Volgan Aallot / Tämä Maa
- 3013F Iloinen Meripoika / Kulkurin Masurkka

Jean Theslöf, Baritooni
- 3028F Mustalaisen Surulaulu / Vanha Mustalainen
- 3029F Illalla Kävelin / Heikki Hautala

Saima Laurila-Newland, Sop.
- 3098F Oi Bajadeeri / Oikeaan ja Vasempaan

Tom Wehkaojan Laulamia
- 3112 Hevospaimenen-Häämatka / Nuor' Vaimoni Sai Poikasen

Matti Jurva, Baritooni
- 3096F Kylpymatka / Ilta pienessä kaupungissa

Muhoksen Janne
- 3024F Juomalaulu / Merimies Rakkautta

Akseli Vuorisola, Baritoni
- 3085F Katinka / Alaska

S. Mustonen, Soprano
- 3001F Kevätlaulu / Äiti, äiti älä soimaa

Ida Lovarti
- 3063F Antti Tanssitti Mua / Paimenpoika

Adolf Hovi, Tenori
- 3056F Vappulaulu / Orjan Kevät

Jennie Anderson, Soprano
- 3014F Laulu Tyttö / Keinu Laulu

Otto Laurinen, Baritooni
- 3091F Sireenien Kukkiessa (Jeannine I Dream of Lilac Time) / Minun Enkelini (Angela Mia)

S. Steinback, Soprano
- 7006 Laulu Tulipunaisesta Lintuselle / Vapaa Venäjä

Juho Koskelo, Tenori
- E9032 Orpopojan Valssi / Kalle Aaltonen
- 7241E Kulkurin Valssi / Reisupoika

Otto Pyykkönen, Tenori
- 3026F Viaporin Valssi / Vangin Laulu
- 3009F Lemminkäisen Laulu / Pojat Kun Raitilla Laulelee
- 3012F Näytelmästä Pohjalaisia / Tuuli se taivutti koivun larvan
- 3005F Korjat Pojat ja Tytöt / Koskenlaskijan Morsiamet
- 3008F Syystunnelma — Kuula / Yks' Lauantai-ilta
- 3004F Laivapoikain Laulu / Yks Haamu Seiso Marjanan Ovella
- 3003F Älä Itke Tyttöni Pieni / Vapaa Venäjä

Väinö Sola, Tenori
- 3016F Se Rakkaus / Soitin Pillillä
- 3100F Sinä Sanoit / Hyvästi

Harmonikka-kvartetti
- 3023F Kaiho, Valssi / Vihuri, Polkka

Jahrl, Harmonikka soolo
- 3113 Sotilaan Tanssi / Mustalaisen Valssi
- 3102F Vanhat Toverit, Marssi / Lundby, Valssi
- 3089F Päivänpaiste, Valssi / Syysaamuna, Masurkka
- 3057F Sorretun Elämä, valssi / Barrikaadeille, marssi
- 3033F Yli Aaltojen, valssi / Tonavan Aallot, valssi E. Jahrl
- 3011F Vapaa Venäjä / Kulkurin Masurkka,

Willy Larsen, Harmonikka
- 3092F Elokuun Kuutamo, Valssi / Säk'järven Polkka
- 3035F Evelina Polkka / Unennäkijän Valssi,
- 3031F Helmi, schottise / Viimeinen Valssi
- 3030F Syystunnelma, Valssi / Hämärä, Polkka
- 3027F Rakkauden Kaiho, Valssi / Suomen Polkka
- 3021F Yksin, Valssi / Heilani Kanssa, Polkka
- 3020F Taikayö / Pohjalaispolkka,
- 3018F Lyytin Polkka — Surut Pois, polkka / Tyttöjen vienti
- 3015F Kaipuu Valssi / Kerenski

Viola Turpeinen ja J. Rosendahl
- 3077F Kulkurin Serenaadi / Vanhanmaan Sotiisi
- 3074F Hollolan Polkka / Hämärä Sotiisi

Matti Söderlund, Harmonikka
- 3107F Punkaharju, Valssi / Lappeenrannan Rakuuna, Polkka

Lauri Herranen, Harmonikka soolo
- 3070F Klarinetti Polkka / Muistojen Valssi
- 3053F Salon Ruusu, masurkka / Keskiyön Valssi
- 3051F Laurin Sotiisi / Katkenneet Kielet, vals

S. Sosialisti Orkesteri
- 3094F Venäläinen Surumarssi / Sonja, Valssi
- 3084F Kansainvälinen Marssi / Vapaan Venäjän Marssi

Suomi Orkesteri
- 3050F Sikermä Suom. Lauluja, I osa ja II osa
- 3046F Mä Oksalla Ylimmällä, Valssi / Saksan Polkka

Stein Ostman Orkesteri
- 3104F Merenneito, Sotiisi / Honolulun Kuutamo, Valssi
- 3099F Aamuinen Koi! / Hawaijan Yö, Valssi
- 3093F Taika Yö Laulu / Mustalaisen Kaipaus
- 3095F Suru, Valssi / Moskova, Marssi

UUTTA! UUTTA!

Olemme juuri saaneet lähetyksen kuuluisia "Suoma" neuloja, jotka soittavat äänekkäästi, eivätkä pilaa levyjänne. Paketti jossa on 100 neulaa maksaa 50s.

Me täytämme tilauksia Ympäri Canadan posti vapaasti

COLUMBIA MUSIC CO.

602 QUEEN ST. W. TORONTO, ONT.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmotuksista 3 senttiä sana, vakituisista, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samalaisena, 2 senttiä sana ja niistä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmotuksesta 50c ja seuraavista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLM, KELLOSEPPÄ. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osotteella: 246 Queen St. W. Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

SUOMALAINEN NAISTEN PUKIMOLIIKE 453 Queen St. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala. (MT

PORT ARTHUR, ONT.

PALLOHUONE. SAATAVANA SIkaareja, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeellemme. Mäki ja Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont. (M

FORT WILLIAM, ONT.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370, Ross Block, Fort William.

C. A. STENBACK, VALITTAA OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

FORT WILLIAMIN STEAM BATH 268 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 10 ap.—12 yöllä.

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Suomalainen tyttö palvelee teitä. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä. Timmins. (M

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 5336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

OSUUSRUOKALA

Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa, 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa aterioittain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.
KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297 ja 657, Kirkland Lake, Ont.

Tohtori H. Koljonen
Box 1176 — Sudbury, Ont.
Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588

SUOMI
Jalkineiden Korjausliike
Kaikki korjaustyö tehdään ensiluokkaisesti
NICK PARTTI
300 Finlayson St., Fort William, Ont.

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Halutaan tietää

Missä nykyään oleskelee Onni Ranta, kotoisin Laitilasta? Ole hyvä ja ilmoita itsestäsi. Asian tiedät. Ja jos joku hänen tuttavistaan tietää hänen nykyisen osoitteensa, niin ilmoittakoon sitte minulle.
Mrs. M. Oivanen, 31 McIntyre Street West, North Bay, Ont.

Haluaisin saada tietää, missä meneeo serkkuni Lauri Jokinen. Jos joku hänen tuttavistaan tietäisi hänen nykyisen osoitteensa, olisi hyvä ja ilmoittaisi hänen osoitteensa minulle. Jos ei hän itse satu tätä huomaamaan.
Paavo Kokkila, Kannopkoski Kannanjärvi, Vaasan lääni, Finland

Haluaisin tietää missä on veljeni Wiljo Laurila, kotoisin Parkanosta? Olepa hyvä ja heitä kirjeellä veljesi, osoitteella:
Yrjö Laurila, Box 27, Copper Cliff, Ont.

Sudbury

S. J. SUDBURYN OSASTON

Johtokunnan kokous pidetään tänä, maanantai-iltana, alkaen kello 8 illalla.

Hyndmanin kavallusten summa lisääntyy

OTTAWA, syysk. 27. — Rahastoministeriön apulaisen George W. Hyndmannin kavallusjuttu oli taas tänään poliisioikeudessa kuulusteltavana. Hyndmannia vastaan esitettiin taas 7 lisäsyytöstä, joten kavallusten luku on nyt kaikkiaan 11. Kavallusten summa joka silloin oli tiedossa kun Hyndman asetettiin syytteeseen teki yhteensä $4,650. Tähänmennessä suoritetut tutkimukset ovat osottaneet kavallusten kokonaissumman kohoavan $18,000. Hyndman oli tänään 4 kerran poliisioikeudessa tutkittavana ja on kavallusten summa kohonnut joka kerta. Ei ole vieläkään varmuutta josko summa tulee vielä lisääntymään tähän vai löytyykö vielä lisää koltoja, sillä tutkimukset eivät ole loppuun suoritettu. Hyndmanin juttu tulee esille myöhemmällä valamiesoikeudessa.

Lontoo, syysk. 29. — Lontoon valtioiden viiden imperialistisen merivallan tulevan laivastokonferenssin paikkaksi pidetään lopullisena, samoin ajan määräämisen tammikuuksi, jollei jollakulla vallalla ole viime tingassa muistutuksia paikkaa ja aikaa vastaan.

NAISTEN OSASTO

Avoin kysymys

C. T. naisliiton B. C. 9:nnen piirin edustajakokous käsitteli työläisnaisten järjestäytymisen tarpeellisuudesta, ja velvoitti sihteeriään ottamaan selvää, josko voitaisiin saada puhuja kiertämään kautta koko Canadan tämän talven aikana. On näkyvyt, että toiset piirit ovat käsitelleet samaa asiaa. Tästä pitäisi saada yhtenäisyys. Meidän yleissihteeri on kuollut ja uusi on vangittu, joten ehkä Vapauden palstoilla voidaan parhaiten saada selvyys tästä.

Lausukaa mielipiteenne toisten piirin sihteerit ja kenellä hyvänsä on tähän jotain sanottavaa.

C.T.N.L. B. C. 9:nnen piirin sihteeristön puolesta, Taava Maunus, Ladysmith B. C.

Neuvostoliitosta

XV KANSAINVÄLISEN NUORISOPÄIVÄN VIETTO LENINGRADISSA

Jo klo 9—10 aikaan sunnuntai-aamuna alkoi Leningradin nuoriso kokoontua työpaikoilleen, yhtyäkseen kollektiivisena edelleen rajonin kulkueiksi. Tämänlleen puolen päivän aikaan astuivat Uritskin torille kummaltakin vastakkaiselta puolelta Viipurin ja Volodarskin piirien kulkueiden lippukunnat. Uritskin torin tribuunalla olivat Saksan, Kiinan, Ranskan, Englannin, Norjan y.m. maiden työläisnuorison edustajat, joiden joukossa nähtiin vanhan kaartin veteraanit tov. Stroppe, Sergatin y.m. NLKNL:n keskuskomitean sihteeri tov. Ivanov tervehti väsymättömästi ohikulkevia joukkoja sosialistisen rakennustyön ja maan puolustuksen tunnuksilla. Kaikkiaan osallistui juhlaan ...

Leningradin nuoriso vietti juhlaansa maamme taloudellisen kasvun, teollistuttamisen, maan puolustuskuntojen ja kansainvälisen veljeilyn lujittamisen merkeissä.

Nuorisoliittolaisten iskuryhmät ja pikaiskut olivat saapuneet työvaatteissaan, kantaen plakaatteja, diagrammoja ja tunnuksia saavutuksistaan taloudellisella rintamalla ja lähimmistä päämääristä. Näinä päivinä 7-tuntiseen työpäivään siirtyen Karl Marxin tehtaan työläisnuorukainen heitti seuraavan tunnuksen: Täytämme 5-vuotissuunnitelman 4:ssä vuodessa!

Osa nuorisosta kulki kulkueessa kiväärit varustettuina sotilaallisessa järjestyksessä. Heidän tunnuksenaan oli: "Sotaa emme halua, mutta olemme valmiit puolustukseen!"

Erikoisen esimerkillisesti oli järjestetty Krasnyi Treugolnikin kolonna, johon nuorisoliittolaiset olivat sommitelleet ... nuorisoliittolaiskulkueen. Joka verstasjaosto osoitti saavutuksiaan eri erikoisalalla. Eräs verstas oli merkinnyt teollistuttamislainaa 150% kuukausipalkastansa, yksi oli vienyt loistavasti läpi uusien jäsenten värväyskampanjan nuorisoliittoon j.n.e. ... kulkivat puolueeseen liittyväksi ... parhaat III teollistuttamislainan levittäjät ja nuoret nostokkaat.

Juhlaa suosi erittäin kaunis sää.

Maapallo on suunnaton voimalaitos

Maapallo itsessään on suunnaton suuri sähködynamo, joka kehittää sähkövirtaa niin paljon, että se riittäisi kymmenen suurimman kaupungin valo-, voima- ja muiksi sähkötarpeiksi vähintään miljoonaksi vuodeksi. Äskettäin toimittamiensa tutkimusten perusteella väittää Naval Research Laboratories laitokseen kuuluva tiedemies ja keksijä, tri Ross Gunn, että maapallo on maailman suurin sähköihme. Tri Gunn, joka on keksinyt lyhyiden sähköaaltojen korkeusmittarin, on toimittanut tutkimuksia maan sisäisen lämmön suhteen.

Tri Gunn julkaisee tutkimuksiensa teoreettisista puolista selostuksen Physical Reviewssä. Maan sisäiset lämpösuhteet osoittivat maan sisässä olevan sähköä niin paljon, että virrat kehittävät enemmän kuin 200,000,000 ampeeria. Mutta tri Gunn huomauttaa, että ei löydy keinoja joilla ihminen voisi saattaa käytäntöön tuota suunnatonta sähkövoimamäärää. Samoin kuin auringonenergiakin pidetään tämä sähkövoima luonnon varastohuoneessa mahdollisesti miljoonia vuosia, käytettäväksi joskus kaukaisessa tulevaisuudessa.

Nämä suunnattomat sähkövirrat syntyvät maan sisässä tri Gunnin selityksen mukaan pienistä sähkölatauksista, jotka tunnetaan elektroonien nimellä. Nuo liikkeet aiheutuvat niissä suunnattomista lämpömääristä, jotka vallitsevat syvällä maan sydämessä.

Kummallisen ja monimutkaisen sisäisen vaikutuksen vuoksi pyrkivät elektroonit liikkumaan maan pyörintänavan ympäri. Tuo elektroonien pyrkimys aiheuttaa sähkövirran, joka on niin suuri, että jos se lähetettäisiin yhden sellaisen kaapelin kautta, jotka kannattavat Brooklynin siltaa, sulaisi kaapeli tuhannesosa sekunnissa.

Ken hyvänsä voi havaita noiden sähkövirtojen liikunnon syvällä maan sisässä, sanoo tri Gunn, kun vain tarkastaa magneettikompassin neulan liikkeitä maan pinnalla, sillä neulan suunta osottaa aina pohjoista ja etelää. Maan sisäiset sähkövirrat orientoivat kompassineulan liikkeet ja suunnan. Tuhansia vuosia on tunnettu, että maapallo toimii kuin jättiläismagneetti, mutta sitä mekanismia, joka tuon magneettisuuden aiheutti ja aikaansai, ei ymmärretty.

Tri Gunin toimittama tutkimustyö antaa paljon lisävalaistusta siihen tapaan, millä maapallo muodostui alkuperäisesti. Hänen tutkimustyönsä ja faktat, joita jo tunnetaan maapallon magneettikentistä, viittaavat siihen että maapallo oli alkuperäisesti osa auringosta, tahi osa jostakin muusta juoksevassa tilassa olevasta taivaankappaleesta miljoonia vuosia sitten. Kun maapallo sinkosi auringosta, tapahtui se sillä tavalla, että ne osat joilla sijaitsevat mannermaat, oli verrattain kylmiä pinta-alueelta, jolla lämpötila oli ehkä 50,000 astetta. Sen sijaan muodostui Tyynenmeren pohjaksi kuumemmasta sisäaineesta, jonka vuoksi se puoli on yhä edelleenkin kuumempi maan sisältäkin.

Tämä epäsuhtainen maapallon muodostuminen on aiheuttanut sen että massa, jotka rajoittavat Tyyntämerta, on tulivuoria ja maanjäristyksiä. Maapallon sisäiset voimat yhä vaikuttavat sen alkumassan vaikutuksesta, josta maapallo muodostui miljoonia vuosia sitten. Se myöskin vaikuttaa siihen, että maapallon magneettinavat eivät ole samoilla paikoilla kuin maantieteelliset navat, sillä sisäiset sähkövirrat määräävät magneettinavat. — F.L.I.S.

Oliko Väinämöinen tupakkamies

Kuten yläolevasta otsikosta huomaatte, on tässä alla oleva tutkielma hyvin, hyvin tärkeä. "Sankarisuomen" tiedemiehillä ja tutkijoilla on edessään suuri urakka tämän kysymyksen selventämisessä. Alku siihen jo annetaan U. S:ssa seuraavaan tapaan:

Yläolevaan kysymykseen emme tässä pyri emmekä kykene vastaamaan. Asetamme sen vain vastattavaksi, koska se mielestämme on tutkimisen arvoinen. Saataisiinhan siten tärkeä lisäpiirre muinaisen sankariutemme elintapoja valaisemaan. Puhumattakaan siitä, että myönteiseen suuntaan käypä vastaus olisi tervetullut moraalinen tuki maamme niin usein ja paljon parjatulle tupakkamieskunnalle.

Yleinen käsityshän on, että tupakanpoltto on Europassa verrattain uusi muoti, joka tänne tuli Amerikasta sen jälkeen kun Amerika oli löydetty. Jonkavuoksi antinikotinistit usein ovat Amerikaa kironeetkin. Mutta aivan syyttä.

Amerikan löytö merkitsi Europalle vain tupakoimisen renesanssia eli uudestisyntymistä. Tupakoiminen on nimittäin ikivanha europalainen tapa. Muinaistutkijat sen kyllä tyvin tietävät.

Eri tahoilla Europasssa on löydetty piippuja, tupakkapiippuja, jotka ovat peräisin jo esihistorialliselta ajalta. Britannian alkuperäisten asukkaitten olosijoilla Irlannissa ja Skotlannissa on esihistoriallisia piippuja löydetty erikoisen runsaasti, samoin Flanderissa, Heidelbergissä, Elsasissa ja Sveitsissä.

Samoin on tunnettua — vaikkakaan ei ehkä yleisemmin — että vanhat roomalaiset, jotka olivat mestareita myös nautintojen alalla, ovat osanneet iloita elämästä vedellen haikuja piippunysistä. Historialliset piippulöydöt ovat sen todistaneet. Roomalaisten historioitsijain ja maantietelijäin kuvausten mukaan myös barbaarit skyytit, traakialaiset, myysit y.m. ilmeisesti olivat langenneet tupakoimisen syntiin.

Tavallisesti on selitetty, että esim. muinaisroomalaiseen aikaan suoritettu haikujen veteleminen ei kuitenkaan ollut varsinaista tupakointia. Siitä kun muka puuttui eräs tärkeä tekijä, nimittäin tupakka. Poltettiin muka vain saraheiniä, erinäisiä villikaalilajeja, hamppua y.m. korviketavaraa.

Mutta huonosti salatulla ilolla me tupakkamiehenä nyt olemme nähneet pätevän tiedemiehen todistelevan, että kysymyksessä on oikea tupakka. Tarkemmin sanoen palturi.

Syyskuun 7 p:n "Umschaussa", tunnetussa ja arvossapidetyssä saksalaisen tiedemaailman aikakauskirjassa on tri E. Hubertin tutkielma tupakan käytöstä vanhan ajan Europassa. Valitettavasti tila ja lukijan kärsivällisyys eivät salli tässä sen laajempaa selostamista. Mainittakoon vain, että hän todistaa, ettei tupakkakasvi ole vasta myöhemmin Amerikasta tänne tuotu. Itse tupakka-sana ei ole amerikankielestä, vaan on se alkujaan aasialainen, malajilainen sana, joka merkitsee piippua tahi sikaaria. Ja muuan hyvin tunnettu tupakkalaji Nicotiana rustica, so. palturi eli nurkantakainen on ammoisista ajoista tunnettu kotimainen kasvi Traakiassa, Vähässsä Aasiassa, Etelä-Venäjällä ja Afrikassa. Samoin Nicotiana perica ja Nicotiana fruticosa ovat Persian ja Kiinan kotimaiseen kasvistoon kuuluvia.

Toht. Huber todistaa edelleen, m.m. palturin polttoon käytettyjen piippumuotojen nojalla, että samainen palturi on, vaikkakin siitä on käytetty erilaatuisia nimityksiä, juuri sama kasvi, jota on poltettu Länsi-Europankin esihistoriallisissa ja sitä seuraavan ajan piipuissa.

No, tästä ei enää ole pitkä askel Väinämöiseen. Uudempi tutkimushan on osoittanut, että Kalevalan sankarit olivat intohimoisia ja pelkäämättömiä merenkävijöitä, jotka ovat kauppa- ja sotaretkillään käyneet ahkerasti ei ainoastaan Gottlannissa vaan Juutinmaallakin ja kukaties kauempanakin. Olisi näin ollen enemmän kuin ihmeellistä, elleivät he olisi joutuneet tekemisiin Skotlannin ja Irlannin ja muitten Pohjanmeren tienoitten muinaisten intohimoisten piippumiesten kanssa ja tutustuneet heidän tupakoimistaitoonsa.

Ja kun miehet kerran tupakkaan ja sen käyttöön olisivat tutustuneet, olisi myös suuresti omituista, elleivät he itsekin olisi yrittäneet tuota merkillistä taitoa. Ja kerran makuun päästyään.... niin, kysymys olivatko Väinämöinen, Ilmarinen ja Lemminkäinen tupakkamiehiä ei tämän jälkeen ole ollenkaan mahdoton.

Ovatko tutkijamme Suomen muinaislöytöjen tuntemattomia saviastiansiruja määritellessään ottaneet huomioon myös muinaissuomalaisten palturipiippujen sirpaleitten olemassaolon mahdollisuuden?

Jaa, jaa — ottakaahan selvää. Varmaankin on odottamassa tohtorin arvo ja valtion virka jokaista joka voi hitusenkin lisätä valkeutta tähän asiaan. — X. X.

Hauskat Tanssit

Garson Minen Suomalaisella Haalilla

C. TN. Liiton toimesta

Maanantaina t.k. 30 pnä, alkaen 8.30 illalla

HUOM.! — KOLMIHENKINEN ORKESTERI SOITTAA!

S. J. Fort Williamin Näyttämö

— VIERAILEE —

Lokak. 5 p:nä North Branchin Haalilla

OHJELMA:

Lausuntaa: Lyydia Tuomi — Laulua: Aino Turunen — Akat pyykillä: Väinö Kääriäinen — Laulua: Impi Maine — Viulusoolo: Mauri Koski — Duettoja: Aino Turunen, Väinö Kääriäinen.

"ÄITI"

I näytelmä. Kirj. Bojer.

Henkilöt:	Esittäjät:
ÄITI	Lyydia Tuomi
LUNDE	Wihtori Tuomi
HILMARI	Väinö Kääriäinen
I POLIISI	Heikki Anttila
II POLIISI	Lauri Semelius

TANSSIA — TANSSIA

Alkaa klo 9 ip. täsmälleen — Oviraha 25s.
TERVETULOA LÄHELTÄ JA KAUKAA!

J. A. Erickson

SUOMALAINEN ASIOITSIA

tekee laillisia asiapapereita tässä maassa ja Suomessa käytettäväksi ja suorittaa yleensä kaikkia asioitsia-alalle kuuluvia tehtäviä. Tulkkina oikeuksissa y.m. M
Bank of Commerce Building.
—Phone 2131—
Box 718 — SUDBURY, ONT.

Näytelmäseuran johtajan ja talonmiehen toimi

yhdistettynä julistetaan täten hakukelpoisten haettavaksi. Hakijan tulee mainita mihin työväen järjestöön kuuluu. Etutila musiikkimiehelle. Haalissa on kolmen huoneen asunto, valo ja lämpö. Hakemukset palkkavaatimuksineen on oltava sisällä lokakuun 15 päivään mennessä. Toimeen on astuttava kutsun saatua. (MTP

S. J. Sault Ste. Marie, Johtokunta,
126 Thompson Street, Sault Ste. Marie, Ont.

Hammaslääkäri

Tri Wood

Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päällystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139
Sudbury — Ontario

Ilmotus

Kaikkia niitä henkilöitä, jotka tiedätte olevanne velkaa allekirjoittaneelle, pyydän suorittamaan heti tahi viimeistään lokakuun 15 päivään mennessä.

Mrs. Mimmi Oivanen,
31 McIntyre Street West, North Bay, Ont.

Parturiliikkeeni

sijaitsee
Cochrane Hotellissa
HJ. WESTMAN
Box 152, Cochrane, Ont. (M

KIITOS

Kiitän yleisöä hyvästä kannatuksestanne, jota olen saanut osakseni ja pyydän sulkeutua edelleenkin suosioonne, kun teen alaani kuuluvaa työtä antamalla parantavaa hierontaa, sydänalus-, vatsa- ym kivuissa.

Saavun myöskin potilaan kotia pyydettäessä.

A. Valley
Puhelin Elgin 6893
39 Widmer St., Toronto 2, Ont.

Uusia suomalaisia levyjä

Vapauden kirjakaupasta on nyt saatavissa seuraavat uudet suomalaiset phonografi levyt:

Leo Kaupin laulamia
3123F MIKKO JA MARI ja ELÄMÄÄN KYLLÄSTYMISESTÄ

Hannes Saaren laulamia
2122F ARMAANI JA MUISTO

Kuuno Sevanderin laulamia
3121F TANSSIT TARVAISEN TORPASSA ja KIIKKALAN POLKKA

Jokainen ylläolevista levyistä on kuulemisen arvoinen, vieläpä uudelleen ja taas uudelleen. Mutta etenkin Sevander on meille canadalaisille yleensä tunnettu, joten ainakin hänen lauluillaan tulee olemaan hyvä menekki.

Kaikki Vapaudesta tilatut levyt lähetetään hyvin pakattuina mihin tahansa Canadassa postivapaasti.

Tehkää tilaukset nimellä ja osotteella:

VAPAUS,
Box 69, Sudbury, Ont.

KUNNIAN HALUISIA MIEHIÄ HALUTAAN

Valitkaa itsellenne hyväpalkkanen ammatti ja mieluisaa työtä. Paremmat elämän mahdollisuudet. Miksi kärsiä ainaista työn puutetta kun on tilaisuus nousta paremmalle elintasolle. Kouluuttamalla itsensä luotettavassa ammattikoulussa. Kurssit: Automekanikko, auto sähkö, patteri korjaus, ilmailumekanikko ja teollisuus sähkö. Kaasu- ja sähköjuottoa, muurari ja rapparin ja tiilen lajittelijain kurssia y.m. kursseja. Te opettelette täydellisillä työkaluilla, hyvien expertti opettajain neuvoessa käytännöllistä työtä. Vapaa työnvälitystoimisto kurssin suorittaneille ainiaaksi. Suoritatte kurssinne muutamassa viikossa. Kirjoittakaa kurssi- ja hintaluettelo suomalaiselta edustavalta asiamieheltämme. Kirjevaihdon saa tehdä suomen sekä englannin kielellä.

Commercial Engineering School
JOHN HILL, Laillistettu Asiamies. 376 King St. W., Toronto, Ont. Can.

ALAVON SAUNA

On nyt kunnostettu viidellä uusiaikaisella UUDELLA SAUNALLA, ja on yleisön käytettävänä TIISTAINA, KESKIVIIKKONA, PERJANTAINA ja LAUANTAINA.

P. ALAVO
— Puhelin 1954 —
341 ANTWERP STREET — SUDBURY, ONTARIO

KYLMÄT ILMAT TULEE!

KOKSIA, KOLIA JA POLTTOPUITA TARVITAAN
Saadaan erikoisesti valittuja. Meidän suomalaisesta liikkeestä kohtuhinnoilla kotiin ajettuna. Soittakaa 431 North!

P. WANSON — COAL & WOOD
277 John Street — Puhelin 431 North — Port Arthur, Ont.

Helsingin Työväen Säästöpankki

Postiosoite: Suom, Helsinki. — Sähköosoite: Työpankki.
Omat varat 9,000,000 Smk. — Hoitovarat yli 180,000,000 Smk.

Maksaa korkoa

Säästötilillä 7½ % Juoksevalla tilillä 6 %.

Helsingin Työväen Säästöpankki on yleishyödyllinen rahalaitos. Se on nuoresta ijästään huolimatta maan kehityskykyisin ja kooltaan neljäs järjestyksessä maan kaikista Säästöpankeista. Se on työväestön omistama ja hallitsema ja sen varat sijoitetaan luotettavasti ja varovaisesti, riittävää luottotappiota ei säästöpankki koskaan ole kärsinyt. Säästöpankki on aina nauttinut siirtolaisten luottamusta ja sen hallussa on nytkin miljooniin nousevat summat näiden talletuksia. Talletuksia voi sille lähettää paraiten postitse sisäänkirjoitetussa kirjeessä ja mieluummin pankkishekin muodossa tahi yleisten rahanvälitysliikkeiden välityksellä. Rahat saatuaan lähettää säästöpankki niistä tallettajalle kuitin sekä vuosittain tiliotteen. Säästöpankki lähettää pyynnöstä viimeisen vuosikertomuksen toiminnastaan jokaiselle sitä haluavalle.

A. HURST

YLEINEN KAUPPA SEKÄ POSTIKONTTORI
Rosegrove - - Ontario

Mottomme on palvelus. Hintamme ovat oikeat. Tahtomme on tyydyttää. Meiltä löydätte täydellisen varaston ruoka, y.m. tavaraa. (M

ANNAMME KYYTIÄ

Kolme ajuria
Odotuspaikka Venholan palloruuman päässä. Soittakaa
Puhelin-numerolla 1668
Aina valmiit palvelemaan.
E. Länsi — L. Ylönen
T. Kontola
Puhelin 1668 — Sudbury, Ont.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA

NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

JUKKA LEHTELÄN
KIUVASSAUNA
avoinna tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina klo 2—12 yöllä. (M
Puhelin 1444W - 467 Ontario St. Sudbury, Ont.

The Monarch Drug Store Ltd.

HEARST — ONTARIO
Victor Orthophonic fonografeja
Rexall tuotteita

MATKAILIJAKOTI

Otto Kratz,
Montreal, Que. (MTr)
Suosittelen yleisön käytettäväksi.
585 St. David's Lane.

100 JALKAA LAPAMATOJA

enemmänkin tulee usein Alve-Satsin nautittua

Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset siitä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Siitä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, olen sydämellisesti kiitollinen. Piirsi Kalle Mäki, Augusta, Mont.

ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: Vääntelyä rinnan alla, muutturaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahalun puute, vatsan täytelläisyys, oksentaminen tai taipumus oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon vähentyminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisesti tuloksena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja moni joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskilleen, varmasti kärsii madoista, vaikkei niitä ole näkyvyttä tarvetta tehdessä.

— Tämä LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELLIN ALVE-SATSI
(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen makua tuntematta. — Lähetetään postimaksuineen $1.50 hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.
—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO. — Superior, Wis.